HERGÜN 12 SAYFA ☆ HERYERDE 3 KURUŞ

VAKIT

PAZAR 23 TEMMUZ 1939 ☆ YIL: 22 * SAYI: 7735

İDARE EVİ Ankara Cad İSTANBUL* Telgraf: VAKIT* Posta kutusu 6*Telefon: 21413(Yazı)-24370(İdare)

Çek ordusu

Prağ, 22 (A.A.) — Milli Müdafaa Nezareti, Çek hükûmet ordusû için asker toplamanın nihayet bulduğunu ilân etmiştir.

Bu ordu, on beş bin kişiden mürekkep olacak ve orduda eski Çekoslovak zabit ve küçük zabitleri bulunacaktır. Bu kuvvet, büyük felâketlerde müdahale edecek ve nizamı temin eyliyecektir.

Adana Ziraat amelesi

Yazan
Hilmi Uran

Bugün 4 üncü sayıfamızda.

Vatan, bugün bayram yapıyor

Bu mesut gün hepimize kutlu olsun

Hatay bugün anavatana iltihakını kutluyor. Fakat yalnız Hatay değil, bütün vatan ve millet hep beraber bugün bayram yapıyoruz.

Kırk asırlık Türk Hatayın Anavatana avdeti fikri, kafasında her gün yeni bir hârika doğan Atatürkün biran evvel hakikat olmasına çalıştığı yüksek düşüncelerinden biriydi. Bu düşünce en sadık mesaî arkadaşı Cumhurreisimiz Ismet İnönü tarafından bugün bilfiil tahakkuk ettirilmiş bulunuyor. Bize bugünü hazırlayan Atatürktü. Hatayı Anavatana kavuşturan da Millî Şefimiz oldu. Kutlanan bayram Hataya, bize, hepimize ve Anavatana kutlu olsun! *(Diğer yazılar 7 incide)*

Bugünleri hazırlıyan Atatürk

Hatayı anavatana kavuşturan İsmet İnönü

Manalı haberler ve hâdiseler

Yazan: *ASIM US*

Evvelki gün Budapeşteden gelen bir telgraf Macaristandaki Alman azlıklarının muhtariyet istediklerine dair bir haber verdi; sonra Macaristan Hariciye Nazırı Kont Czacki'nin beyanatı bu haberi teyit etti. Dün Berlinden gelen telgraflar ise Almanyanın Danzig hakkındaki taleplerinden aslâ vazgeçmemiş olmakla beraber yalnız bu işten dolayı bir harbe gitmiyeceğini, Danzig'in mutlaka bir gün sulh yolu ile Almanyaya avdet edeceğini resmî makamlara atfen bildirdi.

Fikrimizce zahirde birbirinden ayrı olan bu iki haber ve hâdise arasında bir münasebet vardır. Bu münasebeti görmek için mutlaka Berlindeki Nazi liderlerinden kendilerine gizli bir talimat gitmiş olmak lâzımgeldiğini düşünmek kâfi gelir.

Malûmdur ki, revizyon taraftarı olan Macaristan Orta Avrupada şimdiye kadar Berlin - Roma mihverinin yegâne kazanılmış bir kuvveti olarak göze çarpıyordu. Macar hükûmeti Hitler Almanyasını tatmin etmek için mümkün olan her şeyi yaptı. Alman azlıklarına bir çok hususî haklar ve

(Devamı 10 uncuda)

Danzigin kayıtsız ve şartsız Almanyaya iadesi lâzımmış

Yarı resmî Alman mahafili Danzig meselesinin ne zaman ve ne şekilde halledileceğine dair malûmat vermiyorlar

Berlin, 22 (A.A.) — Yarı resmî Alman mahafili, Danzig meselesinin serbest şehrin kayıt ve şartsız olarak ve herhangi muvakkat bir tesviye suretine müracaat edilmeksizin Almanyaya iadesi suretile halledilmesi lâzım olduğunu, yalnız Almanyanın bu neticeyi mus-

lihane bir tarzda elde etmek arzusunda bulunduğunu beyan etmektedirler.

Almanya, mutaarrızane e-

(Bugün dokuzuncu sayfamızda okuyunuz.)

meller beslememekte ve bir harbe sebebiyet vermek arzusunda bulunmamaktadır.

Bu mahafil, Danzig'in Almanyaya ne suretle rücu edeceği ve bu işin hangi tarihte yapılacağı hakkında birgüna malûmat vermemektedirler.

Aynı mahafil sadece meselenin ilânihaye talik edilemiyeceğini, ancak, birkaç ay intizara tahammülü olduğunu beyan etmektedir.

Almanlar, Fedakârlıktan İmtina Ediyorlar

Paris, 22 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mahafil, Almanyanın Münih hakkındaki beyanatına büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler.

Bu mahafil diyor ki:

"Almanya, eski usullerinden

(Devamı 10 uncuda)

İngiltere – Amerika

Avrupa sulhunun temel taşıdır

Londra, 22 (A.A.) — B. Arthur Henderson, Wordsley - Staffordshire'de söylemiş olduğu bir nutukta şöyle demiştir:

İngiltere ile Amerika, Avrupa sulhu sisteminin temel taşlarıdırlar.

İngilizlerle Sovyetlerin teşriki mesaisi lüzumundan bahseden hatip, Moskova müzakerlerinin yakında neticeleneceği ümidini izhar etmiştir.

Fransadaki ecnebiler Askere alınacak

Paris, 22 (A.A.) — Reisicumhur, Fransada mukim ecnebilerin nüfuslarının tahririne ve bunların asker olarak istihdamlarına müteallik bir kararname imzalamıştır. Bu kararnameye nazaran Fransada iltica hakkından müstefit olan bütün ecnebi siyasî mülteciler askerî hizmette bulunmağa mecbur tutulacaklardır.

Bu mükellefiyet, kendilerini siyasî mülteci addetmediklerinden dolayı iltica hakkından istifade niyetinde bulunmıyan ecnebilere şamil değildir, fakat bu esnebiler Fransa hükûmeti tarafından, dilediği zaman, hudut harici edilmek tehlikesine maruzdurlar ve zikri geçen iltica hakkı ile hiç bir veçhile içtima edemezler. Bu kararname Fransada ve Cezairde derhal tatbik edilecektir.

Gene buna mümasil başka bir kararname, yakında isdar edilecek ve Fransanın sair müstemlekelerinde meriyet mevkiine konacaktır.

İdam hükümlerinin alenî infazı doğru mudur ?

Tabibiadlî Enver Karanın fikri

öldüreni öldürmeli ve teşhir etmeli

Birkaç gün evvel bir idam mahkûmu Sultanahmet meydanında binlerce kişinin gözleri önünde asılarak ölüm cezası yerine getirildi.

Bu adam beşeriyete muzır bir unsur idi, yokedilmesi lâzımdı. Hattâ belki de uzun uzun düşünerek, tasarlıyarak, kıydığı iki masum cana mukabil, pis canını vermekle dahi işlediği suçun cezasını ödemiş sayılamazdı.

Şüphesiz, Türkiye Cumhuriyet hükûmetinin kanunları çok müşfik, çok rahim ve yüzde yüz âdildir. Hattâ idamda en az acı çekilen usulü kabul etmiştir. Fakat bir şartla: Alenî olarak.

Cumhuriyet adliyemiz bu suretle çok temiz bir ideale varmak niyetindedir. Yapılan fenalıkların cezalarını, feci âkibetlerini halka göstererek ibret almasını ve böyle bir harekete sapmak üzere bulunanlar varsa bunların vazgeçmesini istemektedir.

FAKAT :

Acaba bu nefes almak hakkını kendi kendine kaybeden mahkûmların, nefesinin kesilmesi sahnesini halka göstermeğe hakkımız var mıdır? Acaba bu hareket bir ibreti müessire olabilir mi? yoksa birçoklarının ileriye sürdüğü gibi bu, kurunuvustaî bir hareket midir; ibret olmak şöyle dursun sadece, bir korku ve haşyet mi uyandırmaktadır?.

Birçok memleketler idamı alenî olarak icradan vazgeçmişler, bazıları da ölüm cezasını tamamen kaldırarak yerine müebbet hapis koymuşlardır.

Bizim memleketimizde de idam cezası kaldırılabilir veya alenî olmaktan çıkarılabilir mi? Yoksa bizim içtimaî hayatımız için şimdiki kanunumuz yerinde midir?

Bütün bunları ortaya koymak, münevverlerimiz ve bilhassa adliyecilerimiz arasında bir münakaşa mevzuu yapmak fikriyle bir anket açmağa karar verdik. Suallerimiz kısaca şöyle hulâsa edilebilir:

— Memleketimizde şimdiye kadar yapılagelen alenî ölüm cezası, acaba istenilen neticeyi doğuruyor mu?

Alenî yapılması sizce doğru mudur? İdam cezasının müebbet hapse tahvili ile kaldırılması fikrinde misiniz? Yoksa idamın yapılması, fakat ancak matbuat vasıtasile ilânını mı tercih ediyorsunuz?„

Anketi ilk olarak her gün bir çok mücrimi muayene eden ve cinayetlerin ne gibi sebepler tahtında vukua geldiğini ve nasıl önüne geçilebileceğini bilen, tetkik eden tabibi adlilerimiz Enver Karanla Salih Haşim arasında yapmağa karar verdim. Enver Karanın cevabı şöyledir:

— Bilâ tereddüt söyliyebilirim, ki, kanunun bütün müeyyidelerini, içtimaî bağları ve zabıtai mania kuvvetlerini hiçe sayarak, yalnız arzusunu yerine getirmek maksadile ve evvelden her şeyi göze alarak adam öldüreni öldürmeli ve cezadan maksat da ibret içinse pekâlâ teşhir etmelidir.

Tabibiadlî Enver Karan

Neden müstahak olduğu cezayı görene acımıyoruz da; anasız, babasız, kocasız evlâtsız kalan; yetimler, dullar, babalar ve nihayet memleketin umumî halkı ve evlâdı düşünülmüyor?

Yirmi seneden fazla olarak ifa ettiğim şu vazife dolayısile temas veya muayene ettiğim katillerin birçoğunda hâdisenin ruhları üzerine yaptığı tesir ve aksülâmeli öğrenmek için maktulün ölmediğini söylerim. Hemen hepsinden aşağı yukarı şöyle cevap alırım:

— Hele bir şuradan kurtulayım. Elbette onun canını bu sefer cehenneme yollarım.„

Fiilinden pişman olanı ise pek az gördüm.

İşte ruhan bu kadar müteredditi ve redaete müstait, zalim olan şahsın gideceği yer hiç şüphesiz darağacıdır ve emsallerine müessir bir ibret olmak için de teşhiri şart görüyorum.

Yapacağı fiilin projesini hazırlamak ile meşgul bazı kesanın bir idam infazını okudukları zaman, ellerinin titriyerek kararlarında tereddüt hâsıl olduğuna ve hele şekli infazı, sehpayı re'ye layn görenlerin ise aleti katillerini atarak fikirlerinden vazgeçtiklerine eminim.

Kanun ve teşhirin aleyhinde şairane felsefeler veya yaldızlı kelimelerle süslenmiş bazı makaleleri okudum. Bunu yazanları ya hakikî hayat sahnesinden ve icabatından uzakta kalmış, yahut bazı zayıf hisli, safdillerin zevklerini okşamak için hareket etmiş insanlar olduğuna kaniim.

Velhasıl "bir yanağına tokat vururlarsa, öteki yanağını çevir„ asrı pek geride kalmıştır.

Bilâkis kısasın hayat verece-ğine emin olarak öldüreni öldürmeli ve öldürüldüğünü de emsaline bilfiil göstermelidir, fikrindeyim..„

Nihat ŞAZİ

Satie tahkikatı

Dün Raufî Manyas dinlendi

Yusuf Ziyanın tahliye talebi tekrar reddedildi.

Bazı noktalar hakkında Satye yolsuzluğu tahkikatını genişleten dördüncü sorgu hâkimliği, dün Devlet Limanlar Umum Müdürü Raufî Manyası çağırarak şahit olarak dinlemiştir. Bundan başka tahliye edilen mevkuflardan İsmail İsa Caniş de çağırılmış, yeniden ifadesi alınmıştır.

Diğer taraftan Yusuf Ziya Öniş yeniden tahliye talebinde bulunmuş ve ne kadar kefalet istenirse vermeğe hazır olduğunu bildirmiştir.

Fakat sorgu hâkimliği mazrunun talebini yine reddetmiştir.

ŞEHİR İÇİNDE

Gümrük komisyoncuları

İnhisarlar Vekilini ziyaretle bazı dileklerde bulundular

Manifaturacılar da bir heyet gönderdi

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün de gümrük başmüdürlüğünde meşgul olmuştur.

Öğleye doğru gümrük komisyoncuları namına bir heyet Vekili ziyaret etmiş, muhtelif işler üzerinde dileklerde bulunmuşlardır. Bilhassa gümrük komisyonculuğu kanununun bir an evvel çıkarılmasını ve bazı kimselerin sahte hüviyetlerle gümrüklerde iş yapmasının menedilmesini istemişlerdir. Komisyoncuların söylediğine göre, bu sahtekârlar son zamanlarda çoğalmış ve hakiki komisyoncular büyük zararlar vermeğe başlamışlardır.

Gümrük komisyoncularından sonra manifatura tüccarları namına da bir heyet Vekili ziyaret etmiştir. Bunlar da birçok manifatura eşyasının serbest ithal rejimine göre müşkülâtla karşılaştığını ve bu yüzden memlekete ithal edilemediğini bildirmişler, bazı temennilerde bulunmuşlardır.

Vekil bu dilekleri tetkik ettiğini ve alınması lâzımgelen tedbirleri derhal aldıracağını vaadetmiştir.

Raif Karadeniz bugün Ege vapuruyla İzmire hareket edecek, birkaç gün sonra tekrar şehrimize dönecektir.

Köy mekteplerinin inşaatına başlanıyor

Mektep yerlerini tesbit etmeğe giden heyet şehrimize döndü

Şile köylerinde yapılacak yeni köy mekteplerinin inşaatile meşgul olmak üzere Valilik tarafından belediye mimarı Şemsettin memur edilmiştir.

Bay Şemsettin bugün Şileye giderek inşaat işleri etrafında tetkikler yapacaktır. Beykoz ve diğer köylerde yapılmasına karar verilen köy mektepleri binalarının inşaatında yardım olmak üzere vilâyet de nakdî yardımda bulunacaktır.

Bundan başka köylerde yeni yapılacak mekteplerin yerlerini tesbit etmek üzere giden heyet Silivrinin Yapağca, Akviran köylerinin Çatalcanın Çubuklu, Seymen, Alatun, Yeniceli, Büyük Kılıçlı, Sinekli köylerini mektep yerlerini kararlaştırmıştır.

İnşaata pek yakında başlanacaktır.

İstanbul birinci okulda

İstanbul Birinci okul binasının etrafında küçük ve ahşap binaların istimlâk edilerek okul bahçesine tahsis edilmesi uygun görülmüş,. Bu husustaki vilâyetle yapılan temaslar neticesinde de istimlâk için 8800 lira ayrılmıştır. Vilâyetten tasdik çıkmış bulunduğundan istimlâk işine pazartesi gününden itibaren başlanacaktır.

Lozanın yıldönümü

Yarın Üniversitede ve Halkevlerinde merasim yapılacak

Lozan barışının yıldönümü münasebetile yarın Üniversite konferans salonunda ve muhtelif kazalardaki halkeverinde merasim yapılacaktır. Bu münasebetle gerek Üniversite ve gerekse Halkevi birer kutlama programı tertip etmişlerdir.

Üniversitenin hazırladığı programa göre, merasime öğleden sonra saat tam 15,30 da başlanacaktır. İlk açılış nutkunu Profesör Cemil Bilsel verecektir. Bundan sonra sırasile Doçent Yavuz Abadan, talebeden Meserret Sükûti, Bedrettin, Uzman Kutlay söz söyliyeceklerdir.

Halkevlerinde de gece ve gündüz merasim yapılacak, temsil ve musiki kolları tarafından konser verilecek millî bir piyes temsil edilecektir.

Prenses Marya vapurunda bir kaçakçılık

Şef kamarot adliyeye teslim edildi

Dün Köstenceden limanımıza gelen Romanya bandıralı Prenses Marya vapurunda bir para kaçakçılığı meydana çıkarılmıştır.

Bu işi yapan vapurun şefkamarotu Mihail'dir. Mihail bir kaç kidenberi para kaçakçiliği yaptığı ve bilhassa vapur yolcularına ecnebi parasına mukabil Türk parası verdiği haber alınmış, dün vapur limana gelir gelmez sivil muhafaza memurları şefkamarotu göz hapsine almışlardır. Nihayet bir ara vapurda bulunan transit yolculara ecnebi döviz mukabili Türk parası verirken Mihail cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Elindeki paralar müsadere edilmiş, kendisi de vapurdan çıkarılarak adliyeye verilmiştir. Beşinci cezada mahkemesine bakılacaktır.

Daimî çocuk bahçeleri ve kamp yerleri

Bu hususta tetkikler yapılıyor

İstanbul vilâyet yaz tatilinde açılacak çocuk bahçelerinden ve kamplarından daha çok istifade edebilmek, aynı zamanda yapılan masrafların mühim bir kısmından da tasarruf etmek maksadiyle daimî kamp ve çocuk bahçaları tesis edecektir. Kamp bahçeleri ve binaları için uygun yerler aranmaktadır.

Şimdiye kadar bulunan binalar ve yerler hakkında tetkikler yapılmasına başlanılmıştır.

Kampların yerleri Erenköy ve Adalar cihetinde olacaktır.

Yerli mallar sergisi

Sergide Hatay mamulâtı da teşhir edilecek

On birinci yerli mallar sergisi hazırlıklarına devam edilmektedir. İstanbul valisi ve sergi komite reisi Lûtfi Kırdar salı günü sergiyi ziyaret ederek hazırlıkları tetkik edecektir. Bu suretle sergide açılmadan bir gün evvel her türlü hazırlıklar bitmiş olacaktır.

Hatay valisi Şükrü Sökmen Süerden gelen bir telgrafta Hatay iktısat müşaviri Celâlin riyasetindeki bir heyetin yerli mallar sergisine iştirâk etmek üzere İstanbula hareket ettiği bildirilmektedir. Heyetin beraberinde sergide teşhir edilmek üzere Hatay mamulâtı bulunmaktadır. On birinci yerli mallar sergisinde Hatay pavyonu için iyi bir yer ayrılmıştır.

Maarif Vekâleti neşriyat müdürü Faik Reşit On birinci yerli mallar sergisindeki ktapi sergisi hazırlıklarını tetkik etmek için bir iki güne kadar şehrimize gelecektir.

Faik Reşit Maarif Vekili namına kitap sergisinin küşat töreninde bulunacaktır.

Pancar mahsulü bol

Bu sene hariçten şeker ithal etmiyeceğiz

Şeker fabrikalarının işlemeğe başlama günü yaklaşmıştır. Alpullu, Eskişehir ve Turhal fabrikalarında işleme hazırlıklar çok ilerlemiş bulunuyor.

Diğer taraftan fabrikaların çalışmasına esas olacak pancar mahsulünün vaziyeti etrafında da tetkikler yapılmaktadır. Bu iş için bir heyet teşekkül etmiştir. Heyette, Türkiye şeker fabrikaları Türk anonim şirketi umum müdürü Kâzım, Ziraat Vekâleti ziraat umum müdür muaivini ve İktısat Vekâletinden mahsus bir zat vardır.

Heyet pancar ekilen mıntakaları dolaşacak ve mahsulün kalite ve miktar bakımlarından vaziyetini tesbit etmiştir. Hayet vaziyetini tesbit edecektir. Bu tetkiklerden sonra da fabrikaların ne kadar müddet faaliyette bulunacakları hesaplanacaktır.

Bu sene pancar mahsulü fevkalâde çoktur. Hemen hiç bir sene bu kadar fazla mahsul olmamıştır. Bu yüzden şeker istihsalâtının bu yıl çok olacağı ve hariçten fazla ithalât lüzum kalmıyacağı zannedilmektedir.

Mesut bir nişan merasimi

Merhum General İsmail hafidesi Bay Ali Rıza Karaman kerimesi Bn. Müzehher Karaman ile avukat Orhan Arsalın nişan merasimi Göztepedeki köşklerinde tarafeyn aileleri arasında icra olunmuştur. Genç nişanlılara saadetler temenni ederiz.

Yenibahçedeki kız kaçırma hâdisesi

Gafur serbest olarak muhakeme edilecek

Gafur adında birisi, bir gün Yenibahçede Kehalbağından geçerken:

— İmdat, can kurtaran yok mu?

Diye bağıran bir kadın sesi işitmiş, civardaki hendeğe koşunca, Cemal adında birisinin bir genç kızı kavradığını ve kaçırmak üzere sürüklediğini görmüştür.

Gafur Cemale kızı bırakmasını söylemiş, Cemal ise zaten Gafurun işe karıştığına kızdığı için bıçağını çekerek üstüne atılmış, fakat Gafur bir yumruk savurunca yere yıkılmış, elindeki bıçak böğrüne saplanarak yaralanmıştır.

Dördüncü asliye ceza mahkemesine verilen Gafur tevkif edilmiş, dünkü duruşmasında ise tahliye olunarak şahitlerin çağırılmasına karar verilmiştir.

HAVA TAKVİM

Devlet meteoroloji istasyonundan verilen rapora göre, yurta hava vaziyeti: Umumiyetle bütün bölgelerde kapalı geçmiştir. Sıcaklık Diyarbakırda 35, Akhisar ve Manisada 37, diğer bölgelerde bulutlu ve hafif yağışlı geçmiştir. Rüzgâr şimal ve garptan saniyede 11 metre, Edirnede çok bulutlu geçmiştir. Ankarada saniyede 6 metre, en çok sıcaklık 21 derece. İstanbulda saniyede 4 metre, en yüksek sıcaklık 31 derece idi.

TAKVİM	Pazar		Pazartesi	
	23 Temmuz 5 Cemazil'a. 79 hızır		24 Temmuz 7 Cemazil'a. 80 hızır	
Vakıtler	Vasa.	Ezanı	Vasa.	Ezanı
Güneş	4 48	9 13	4 49	9 15
Öğle	12 20	4 3	12 20	4 46
İkindi	16 18	8 41	16 18	8 44
Akşam	19 33	12 00	19 33	12 00
Yatsı	21 30	1 56	21 28	1 53
İmsak	2 40	7 05	2 42	7 07

Büyük Milli Roman

HARMAN SONU

— 66 —

Sermet Muhtar

ne tereddütler içinde, etrafı bakınmada; oturacak yeri bir türlü intihap edememede.. ersem sepet, bir sandalya ; kapı tarafına oturdu.

eydanın ilerisinde misafirleri karşılarken, lâzım gelen ilti sözleri, memnuniyetini, min tarlığını söylemiş... Bir daha hacet yok:

asen Zülüflünün, Sulunun münasebetsiz hallerinden neşesi k...

ndelibi istim tutmuş ya... Yüzü kıp kırmızı, baş örtüsü tepe topuzundan ta gerilere r çekip bombesi, frize per eri meydanda; mütemadi maşlahının önünü açıp açıp lte göğsünü göstererek, kahalar savurarak ötmede:

— Aman Selman Beyciğim, er paşa zadem, yalıdan çıya kadar, buraya gelince. eğin neler çektiniz diye sor. a!.. Anamızdan emdiğimiz umuzdan geldi.. Önce han mizden, sonra Ziver Beyi en... İzin alıncaya, ikisini ırıncaya kadar hal olduk, z doğurduk: Üsküdarda, Pa anında Fabrikalar nazırı paşalara mı gidiyoruz de. Gece kalıp ertesi gün Moda yarışlarına mı uzanaca dedik..

unda da, kocacığında da ıs rar. İllâki bizim sandal ektarımız Osman Ağa ile ksiniz.. Hayır desen olmaz, etsen bir türlü... zira Os ğamız beyinsiz, inatçı, ta yenlerdendir... Anadoluhi ahbaplardan birinin evi ğradık ta herifi atlattık; ar kapıdan buraya koştuk!.. itişik odada ney taksim geçi rdu.

— Allah!.. yaşa neyzen!.. var gözüm nuru!. diye sayhalar eliyor, araya da:

— Ah!.. of!.. gördüm, yan ateş saçağa sardı! diye ba ar karışıyordu..

haları basan Zülüflü Tan bağırtıları koparan da Su Zekâiydi.

man Bey yine dinleyeceği öyliyeceğini şaşırmış.. San da bile duramayıp ayakta; cak oturamıyor, odadan çı k çıkamıyor...

ir zadenin bu halini sofa görmüş olan Şeyh Sacit, ye nma:

— Beş dakika tahammül ge Zülüflüye de, Suluya da bo kadehler, bardaklar dayı m... Şimdi ikisi de küfelik o ; ikisini de yükleyip çatı a a çıkaracağım, birer kıtık ne atacağım!

— Aman hocam göreyim se Maalkasem bu gece rezil ve ay oldum, yerlerin dibine m... Şu girdaptan halâs et !..

ne sandalyasına oturmuştu. onsolun üstündeki, boynu k durmada; yanaşanı ara Andelip hanım, gözüne iliş e yutkunup duruyor. alkıp ik edecek zat oralı mı ki? rtık, kaşarikonun tamamile dönmüştü. Kahkahalarını miş, suratı asmış, içinden ve riyordu:

— Meğerse ne miskin, ne mıy herifmiş bu.. Uzaktan gö şatafatı hep kuru boru; kile boş ambar... Ona pa adelik değil, seyislik, ispir ile çoktur...

eriden, deminkilerin kaç kat inde, sıtma görmemiş bir ses eta omuzdas ağzı, okka dört irhem bir nâra çıktı:

— Allah!.. gül müsün. şebboy n, ortanca mısın?.. Can feda !..

bir tarraka: rak ve bir gümbürtü...

Selman Bey kendini dışarı attı. Zekâi, yerde arka üstü yüzüyor, gözleri kapalı; ağzında, burnunda köpükler...

Şeyh Sacit, kallâvi avucunu suratının ortasına inmiş, ağzının tadını vermişti.

Sulu herif, içeridekine Ortanca denildiğini her nereden duyduysa duymuş olacak ki edepsizliğini bu raddeye kadar vardırmış, hak ettiği paparasını da almıştı.

Zülüflü, köşeye kaçıp büzülmüş, sustada; Sacidin sesi de arada:

— Kesme, devam et neyzenciğim!.. Biraderler sizler de durmayın; birinizden biriniz gazeli, maniyi, koşmayı, destanı tutturun...

Yerdekini omuzlar omuzlar omuzlamaz,

— Destur!.. Savulun!.. diyerek odadan çıkarmıştı.

Ortancanın elleri, ayakları her tarafı tir tir; nefesi kesile kesile:

— uzum, kurbanınız olayım bildirin, şimdi düşüp bayılacağım. Tabancayı atan kim?.. Kavga mı çıktı, biri mi vuruldu?.. diye çırpınırken, bu gibi vakaların nicelerine rastlamış olan Andelip:

— Ayol Beniisrail kabilesinden misin, ne korkuyorsun? Bir şeycikler yok cicim!.. Sazendelerden birinin fazla kaçırdığı için sendeleyip kapaklanmış olacak.. İşte, dediğim gibi.. Bak yatırmağa götürüyorlar!.. diyordu.

Selman Bey, Sulu Zekâiyi sırtlamış olan Sacidin eteklerini kavramış, teşekkürde, minnette:

— Aslan, hakkından geldin; bizi selâmete çıkardın!.

Bereket versin bu şamataları dışarıdan duyan yok.. Çadırların önünde çengi kızlar yine zillerle şıkır şıkır rakısta; hokkabazla yardağı da şap şap, el vurarak,

— Ha babam yallah, yallah!.. larla oyunlarını körüklemede..

Suluyu kıtığın üstüne zıbartıp dönen Şeyh Sacit:

— Fışkıyı yukarıya serdim, kokusundan kurtulduk. Şimdi hep beraber bir kiriz havası tutturalım!.. diye döndü ve hemen aldı:

Kargada seni tutarım aman
Kanadını yolarım aman
Yelpazeler yaparım aman.
Amanın aman, imanım aman,
Evli de değilim, bekârım aman!

Odadakilerin hepsi veryansında... Dervişcağız, patlak vermiş olan tatsızlığı bastırmak, herkesi şenlendirmek için daha ileriye varmada:

Gerdan kıra kıra, göğüs titrete titrete, Peruz, Küçük Eleni, Şamram misali, göbek ata ata oynamada...

. . . .

Tam bu esnalar çadırların önü biribirine karıştı.

Yukarıdakiler farkında değiller, cümbüşlerindeler...

Aşağıda ne mi oluyor?.. Söyliyelim:

Ortanca ve Andelip, Anadoluhisarındaki Binnaz hanımın evinden Allaha ısmarladığı çektikten sonra hamlacı Osman ağayı kıruntu almıştı.

Senelerdenberi İstanbulda nice paşalara, beylere hizmet etmiş; bunca sünnet cemiyetlerinde bulunmuş...

Yazın, sünnet düğünü ortada olur. Her çeşit insan toplanır. Yenir, içilir; erkekler kadınlara karışır; ne rezaletler çıkmaz..

Bunlar zihninde belirince havsalası daralıp iskeleyi boylamış, bir meyhaneye girip kafayı çekmiş, düğün olan evin yerini öğrenip yalpalaya yalpalaya varmıştı oraya..

(*Devamı var*)

Radyo ve tiyatro

TÜRKİYE RADYODİFFÜZYON POSTALARI
Türkiye Radyosu - Ankara Radyosu
DALGA UZUNLUĞU
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw. T. A.
Q. 19,74 m. 15195 Kc/s. 20 Kw. T. A.
P. 31,70 m. 9465 Kc/s. 20 Kw.
HAFTALIK PROGRAM - No. 35
23 - 7 - 939 — 29 - 7 - 939

23-7-939 Pazar

TÜRKİYE SAATİYLE

12.30 Program. 12.35 Türk müziği (Klâsik program) Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Brusselmans - Felemenk raksı. 2 — J. Strauss - Güzel mavi Tunada (vals) 3 — Eduard Künneke - Teessür valsı. 4 — Hanns Löhr - Bavyera valsları. 5 — J. Brahms - Macar dansı No. 9. 6 — Franz Lehar - Çocuk prens operetinden potpuri. 14.15 - 14.30 Müzik (Piyano soloları - Pl.). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Şen oda müziği - İbrahim Özgür ve ateş böcekleri). 19 Çocuk saati. 19.25 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10 Neşeli plâklar - R. 20.15 Türk müziği (Saz eserleri ve şarkılar): 1 — Hicaz peşrevi. 2 — Suphi Ziya - Hicaz şarkı - Anılan ar ile 3 — Asım bey - Hicaz şarkı - Hezahmı ciğersuze. 4 — Kemençe taksimi. 5 — Arif bey - Hicaz şarkı - Tasdi edeyim. 6 — Hicaz şarkı - İndim yarin bahçesine. 7 — Hicaz saz semaisi. 8 — Halk türküsü - Sürmeli min gözlerine. 9 — Halk türküsü İrafa fincan koydum. 10 — Halk türküsü - Menekşeler tutam tutam. 11 — Oyun havası. 21 Müzik (Riyaset Cumhur bandosu - Şef İbrahim Künçer): 1 — Kutschera - Dağ ve vadiler (Marş). 2 — Allan Macbeth - Entermedzo. 3 — Saint - Saens - "Phaeton" (Senfonik parça). 4 — Gavdiner - Dans. 5 — Berlioz - Macar marşı. 21.50 Anadolu ajansı (Spor servisi). 22 Müzik (Cazband - Pl). 22.45 - 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.

24-7-939 Pazartesi

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 15 Müzik (Karışık program - Pl.). 19 Program. 19.05 Müzik (Mozartın Alisabeth Schumann tarafından söylenmiş iki aryası). 19.15 Türk müziği (İnce saz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Doktorun saati). 20.30 Türk müziği (Kadın küme okuyucuları). 21.10 Millî musikilere dair dördüncü konuşma (Fin musikisi - Halil Bedi Yönetken). 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Mozart - Keman konsertosu "re majör" - Pl.). Çalan: Yahudi Menuhim. Orkestra Şefi: Georges Evesco. 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Rio Gebhardt - Romans (Violonsel ve orkestra için). 2 — Hanns Schmidt - İnciler (Vals). 3 — Ed. May - Bir şişe mozel şarabının karşısında. 4 — J. Brahms - Macar dansı No. 8. 5 — Korsakov - Hint şarkısı. 6 — Ernst Fischer - Tatil günleri: a) Tatil günleri. b) İşte dağlar. c) Beklenilmiyen bir tesadüf. d) Suların sükûneti. e) Avdet. 7 — Ludvig Siede - İlkbahar melodisi. 8 — J. Strauss - Şen Viyana (Vals). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

25-7-939 Salı

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Nihavent peşrevi. 2 — Lem Nihavent şarkı - Bir gün çıkarırdım. 3 — Sadettin Kaynak - Nihavent şarkı - Gel göklere yükselelim. 4 — Arif bey - Nihavent şarkı - Yanılma ateşi aşka. 5 — Rahmi bey - Nihavent şarkı - Süzüp süzüp de ey melek. 6 — Nihavent yürük semaisi - Bilmezdim özüm gamzene. 7 — Nihavent saz semaisi. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.). 19 Program. 19.05 Müzik (Chaliapine'in bir plâğı). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma. 20.30 Türk müziği (Klâsik program) Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Orkestra programının takdimi - Nicolai, Moazrt, Mendelssohn H. (Cevat Memduh tarafından). 21.45 Müzik (Radyo orkestrası: Şef: Hasan Ferid Alnar(: 1 — Mozart - Don Giovanni uvertürü. 2 — Mendelssohn - Bartholdy (4 üncü senfoni La majör). 3 — O. Nicolai - Vindsorun şen kadınları uvertürü. 22.30 Müzik (Operet seleksiyonları - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât,, kambiyo - nukut borsası. (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24 Yarınki program.

26-7-939 Çarşamba

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti Cumhur bandosu - Şef: İhsan Künçer): 1 — Furgeut - Marş. 2 — Pares - Fiametta (Mazurka). 3 — Vole - Artemis (Marş). 4 — Schubert - Rosamunde süiti No. 1-2-3 19 Program. 19.05 Müzik (Orgla Ketelbey'in iki parçası - Pl.). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma. 20.30 Şevki bey - Hicaz şarkı - Bilmiyorum bana noldu. 3 — Lemi - Hicaz şarkı - Sorulmasın bana yesim. 4 — Sadullah ağa - Yürük semai - Nideyim sahnı çemen seyrini. 5 — Hicaz saz semaisi. 6 — Şevki bey - Uşşak şarkı - Yad ile geçdi zemanım. 7 — Bimen Şen - Uşşak şarkı - Bahar erdi. 8 — Refik Fersan - Uşşak şarkı - Kız büründe şalına. 9 — Halk türküsü - Ay doğdu batmadı mı. 10 — Halk türküsü - Yıldız. 21.10 Haftalık posta kutusu. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Şen plâkları). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Robert Leuschner - Mazurka (Fantezi). 2 — Keler Bela - Kelebek avı (Balet müziği). 3 — Franz Abt - Ormanlarda ve ninni. 4 — Fini Henriques - Dans. 5 — İllüminato Culotta - Burleska (İntermezzo). 6 — Giovanni Carlys - Dülsineye serenat. 7 — Giulio de Micheli - Memleket hasreti. 8 — Paul Lincke - Yeşil vadilerde bir randevl 9 — J. tSrauss - Viyana kanı. 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

Türk müziği 1 — Hicaz peşrevi. 2 —

27-7-939 Perşembe

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Suzinak peşrevi. 2 — Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı - Sensiz bu sabah. 3 — Neyzan Rıza Ef. - Suzinak şarkı - Çaldırıp çalgıyı. 4 — Lemi - Suzinak şarkı - Yeter hiçranlı sözler. 5 — Mustafa Nafiz - Suzinak şarkı - Ümitsiz bir sevişle. 6 — Halk sürküsü - Esmerim kıyma bana. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.). 19 Program. 19.05 Müzik (Veber - Valsa davet). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Ziraat saati). 20.30 Türk müziği: 1 — Uşşak peşrevi. 2 — Şevki bey - Uşşak şarkı - Gülzara nazar kıldım. 3 — Tanburi Faize - Uşşak şarkı - Niçin nalendesin. 4 — Tanbur taksimi. 5 — Şemsettin Ziya - Uşşak şarkı - Şu salkım söğüdün altı daima. 6 — Halk türküsü - Elâ gözlerine kurban olduğum. 7 — Dellâlzade - Şehnaz şarkı - Etmedin bir lahza ihya. 8 — Şemsettin Ziya - Şehnaz şarkı - Hem aldandım hem aldattım. 9 — Rahmi bey - Şehnaz şarkı - Ey dilberi işçebaz. 10 — Şehnaz saz semaisi. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Vagner'in eserlerinden - Pl.). 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Lumbye - Şampanya (Galop). 2 — Siede - Nahira (İntermezzo). 3 — J. Strauss - Artist hayatı. 4 — Paul Lincke - Olimpiyatlarda (Marş). 5 — Reinhold Becker - İlkbahar (Melodi) 6 — Robert Stolz - Viyanada ilkbahar. 7 — Franz Lehar - Çigan aşkı. 8 — Ernst Arno Naundorf - Arzu (Vals). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

28-7-939 Cuma

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Beethoven - Piyano konsertosu No. 5 - Pl.). 19 Program. 19.05 Müzik (Melodiler - Pl.). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma (Haftalık spor servisi). 20.30 Türk müziği: 1 — Hüzzam peşrevi. 2 — Sadi - Segâh şarkı - Ruhumda ölen. 3 — Zeki Arif - Segâh şarkı - Mızrabı bırak. 4 — Lâtif ağa - Suzinak şarkı - Benim yarem gibi yare bulunmaz. 5 — Halk türküsü - Eminem sılada yas tutup ağlar. 6 — Lâtif ağa - Hicaz şarkı - Niçin şeb ta sere. 7 — Mustafa Nafiz - Hicaz şarkı - Göğsünde açılmış. 8 — Ahmet Rasim - Hicaz şarkı - Can hastasıyım. 9 — Artaki - Kürdili hicazkâr şarkı - Artık ne siyah gözlerinin. 10 — Kürdili hicazkâr şarkı - Güller açmış bülbül olmuş. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferid Alnar): 1 — Schubert - Bitmemiş senfoni si minör. 2 — E. Grieg - 1 inci per Günt süiti. 22.30 Müzik (Operet parçaları - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat). 23.20 (Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

29-7-939 Cumartesi

13.30 Program. 13.35 Türk müziği: 1 — Şetaraban peşrevi. 2 — Dede - Şetaraban şarkı - Gözümden gönlümden gitmiyor. 3 — Sadettin Kaynak - Şetaraban şarkı - Gecemiz kapkara. 4 — Artaki - Kürdili hicazkâr şarkı - Neşe ile geçen. 5 — Muhayyer türkü - Batan gün bana benziyor. 6 — Bedriye Hoşgür - Muhayyer türkü - Güneş doğdu damlara. 14 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 14.10 - 15.30 Müzik (Dans plâkları). 18.30 Program. 18.35 Müzik (Jazz piyano soloları - Pl.). 18.45 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Jakob Christ - Altun yıdızlar. 2 — Ziehrer — Karnaval çocukları (Vals) 3 — Mainzer - Düğün töreni. 4 — Heinz Reinfeld - Eve gel yavrum 5 — J. Strauss - Polka. 6 — Monti - Çardaş. 19.15 Türk müziği (İnce saz faslı). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.10 Neşeli plâklar - R. 20.15 Türk müziği (3 kemençe, saz, lavta ile oun havaları). 20.30 Türk müziği: 1 — Bimen Şen - Hüzzam şarkı - Sükûnla geçen. 2 — Selâhattsin Pınar - Hüzzam şarkı - Aşkınla sürünsem. 3 — Selâhattin Pınar - Hüzzam şarkı - Ümidini kirpiklerine. 4 — Faiz Kapancı - Hüzzam şarkı - Büklüm büklüm sırma saçlı. 20.50 Konuşma. 21.05 Temsil. 22 Haftalık posta kutusu (Ecnebi dillerde). 22.30 Müzik (Hafif müzik - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası. (Fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

Teşhir edilen eserlerin çoğu çıplak kadın tabloları olan müzenin bekçisi (arkadaşına) — Doğrusunu istersen birader, kadınlar benim için bir kapalı kutu, sırdır.

— Fransız Karikatürü —

HALK TİYATROSU
Bu akşam Ortaköy Emek bahçesinde Büyük müsamere
Mısır yıldızı
Sabriye Bağdadi

NAŞİT ÖZCAN
E. SADİ TEK
Bu gece Karagümrük Zafer tiyatrosunda (Dörde kadar)
Okuyucu: *AYSEL*

Bir sabıkalı hâkime hücum etti

İzmir, (Hususî) — Şehrimiz adliyesinin ikinci sorgu hâkimliğinde bir vaka geçmiş, maruf sabıkalılardan Fettah isminde birisi, müvacehe sırasında hâkim B. Hasan Günay'a ve sorgu hâkimliğindeki memurlara saldırmıştır. Azılı suçlu, delilik alâmetleri de göstermeğe başlamış, güçlükle tutulup tevkifhanede müşahede altına alınmıştır.

Bir sivri akıllının maceraları:

Gardenbar geceleri: 14

Pist üzerinde bir karşılaşma

Küstah Marki Lili'yi Mazlûmidisin kollarından çekip aldı

Yazan: Fikret Adil

Onunla dost olmuş, sonra, İstanbulda, boks ile geçinmenin, iyi bir boksör için bile kabil olamıyacağını görmüş, kendisine bir miktar yardım etmiş. Lâkin, daha aradan bir hafta geçmeden, mazlumidisin, bu yardımı, kendisine sormadan ve haberi olmadan temine kalktığını farketmiş. Bu hareket, her şeye rağmen altın gibi bir kalbe sahip olan Liliye pek çirkin görünmüş ve birdenbire soğumuş.

Soğumuş ama, Mazlumidis yakasını bırakmıyor. Kendisine:

— Markiden ayrıl, beraber bir numara yapalım.

Diye teklifte bulunmuş. Lili, meslek işlerine aşk işlerini sokmak istemediğinden reddetmiş. Bu sefer Mazlumidis, kendisinin Parise gitmekten başka çaresi olmadığını, bunun için de yol parasına ihtiyacı olduğunu söylemiş. Kısacası, Liliye, ya markiden ayrılmak, yahut, başından Mazlumidisi atabilmek için, fidyei necat vermek düşüyordu.

Zavallı Lili.. O günkü hali gözlerimin önündedir. Her iki hareketin çirkinliği karşısında ne yapacağını şaşırmış, düşünüyordu.

O esnada, marki geldi. İkimizin de sustuğunu görünce bir ona, bir de bana baktı, hem de tuhaf bir bakışla.

Vaziyeti kavradım, ve Lilinin işaret etmesine rağmen, hâdiseyi ona anlattım.

Markinin kaşları çatıldı. Sözümü bitirip de, meseleyi anladıktan sonra, Liliye:

— Kararın nedir?

Diye sordu. Lili:

— Ben de bilmiyorum, daha doğrusu biliyorum. Her iki teklifi de reddetmek... Fakat....

Markinin yüzünde bir tebessüm belirdi:

— Eğer, müsaade edersen ben işi hallederim.

Bu sefer Lili ile bakıştık. Çünkü markinin, küstahlığına rağmen fevkalâde korkak olduğunu biliyorduk. Hele Mazlumidise karşı muhakkak ki bir şey yapamazdı. Meğer, yaparmış. Bakınız nasıl.

O gece, numaralar bitip de kabare başlaynca, Mazlumidis, Gardene gelmiş, Liliyi yanına çağırmıştı. Lili, istemiyerek masasına gitti, tam, oturacağı sırada, marki, gözüyle orkestraya işaret ederek, bir tango çaldırdı ve derhal gidip, Liliyi aldı, dansa başladılar.

Mazlumidis hafif içerler gibi oldu. Aldırış etmedi. Dans bitip de, Lili ile marki masaya dönünce, alaycı bir eda ile:

— Gelecek dans, dedi, ümit ederim ki bana bırakırsınız.

Marki ,en nazik tebessümlerinden biriyle:

— Hay, hay, emredersiniz mösyö!

Dedi, bir reverans yaparak çekildi ve dönerken, orkestraya gene dans işareti yaptı.

Orkestra derhal başladı. Mazlumidis de iki kelime söylemeden dansa kalkmağa mecbur oldu.

Kalktılar.

Lâkin daha iki adım atmamışlardı ki, marki ,en küstah tavırlarından biri ile sokuldu, ve bütün salonun duyacağı tarzda:

— Mösyö, bu dansı size bırakacağımı vaadetmiştim ama, görüyorum ki siz, birçok şeyleri olduğu gibi, dansetmesini de bilmiyorsunuz. Onun için müsaademi geri alıyorum, oturunuz ve seyrediniz.

Diye, hayretten donakalmış Mazlumidisin kollarından Liliyi çekip aldı.

Mazlumidisin bağırdı, bir saniyeden fazla sürmedi. İlerledi; markinin omuzundan tutarak, aynı küstah eda ile:

— Dans, dedi, belki bilmiyorum. Fakat çok iyi bildiğim bir şey var ki, ben de size onu öğretmek istiyorum.

Marki, istifini bile bozmadı:

— "Pist" üzerinde olduğumuzu unutuyorsunuz, mösyö, ne zaman bir ring tedarik ederseniz, emirlerinize amadeyim..

Vaziyeti kavramamış, Mazlumidisin bir şeyler yapacağını ahmin etmiş olan markinin birkaç dostu da kalkmışlar, sokulmuşlardı.

(Devamı var)

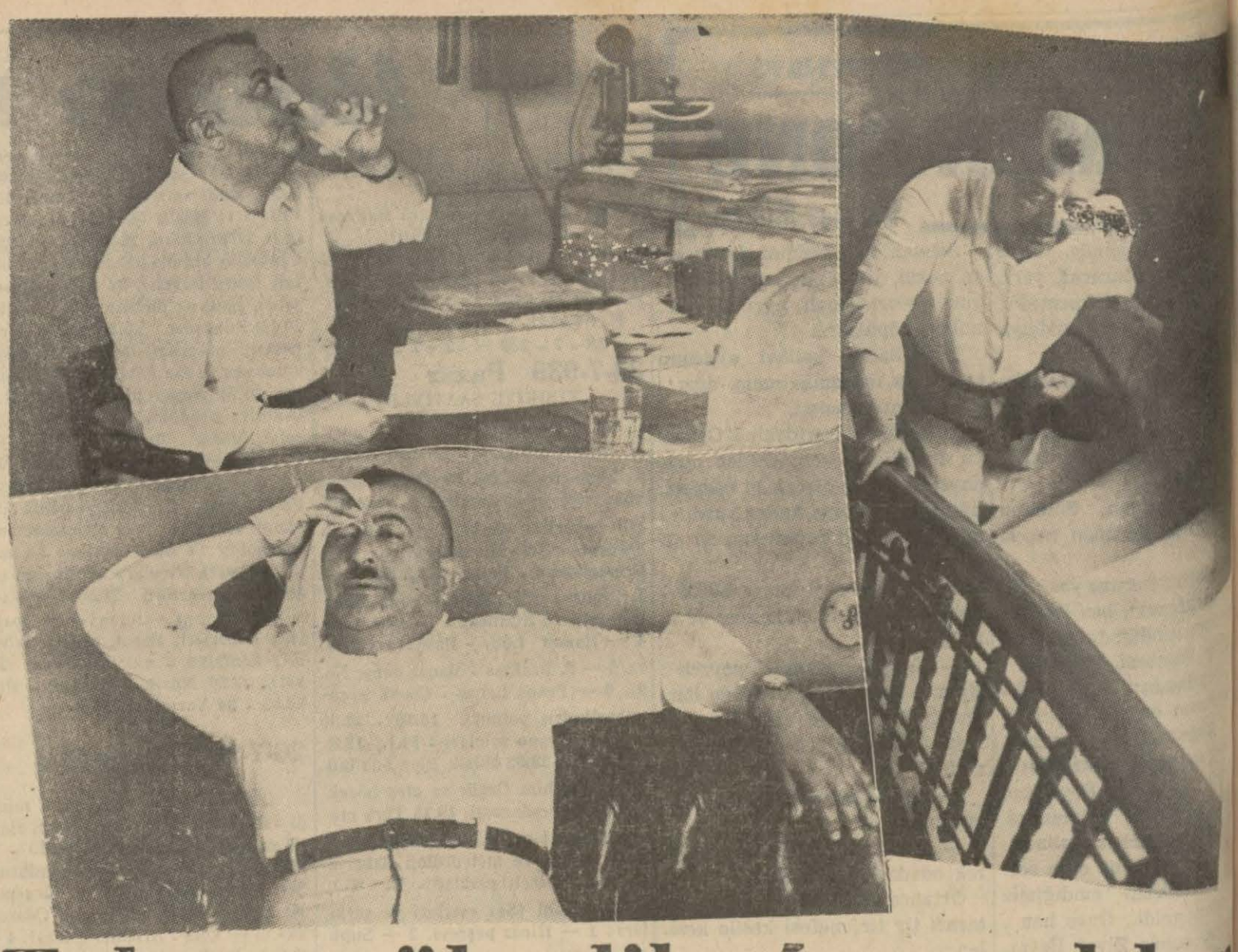

Tahammül edilmez sıcaklar da şişmanların hali

Belediye avukatı Bay Raminin başına gelenler

Yeni bir nizam kurmalı; caketi, kravatı, çorapları atmalı; kadınlar değil erkekler karyoka ayakkabı giymelidir

Konuşan: *Niyazi Ahmet*

Göbeği burnuna kadar çıkmıştı. İki elinde birer mendil, bir taraftan terlerini durmadan, dinlenmeden kuruluyor, bir taraftan söyleniyor:

— Neredesin ey entari. Canım Şam atlasından işlemeli entari. Yenleri püfür püfür rüzgâr toplar..

Söylediklerini anlamıyordum. Yaklaştım:

— Hayırola üstad..

Beni görmemiş, sesimi bile duymamıştı:

— Güneş Arabistanda da yakar, hattı üstüvada da, İstanbulda da. Oralarda yaşıyanlar, rahat, biz medeniyet kurbanları.

Belediyenin meşhur avukatı Bay Raminin hararetten şikâyet ettiğini, onun ismi kadar meşhur göbeğinden anlamak mümkün. Fakat benim merak ettiğim şey, üstadın neler söylediğini anlamaktı. Küçükçekmece - Sirkeci treninin birinci mevkiinde iki kişilik yeri işgal etmişt. Yanıma yaklaşan bir ahbabına:

— Kendine yazık edersin birader, dedi, Başka yerde başının çaresine bak. Ben nasıl olsa yanıyorum. Bari sen kendini benim ateşimden kurtar.

Sonra gene mendille terlerini siliyor. Uflayarak, puflayarak söyleniyordu.

Karşısına geçtim.

— Üstat, dedim, sıcak sizi çok mu müteessir ediyor.

Uzun uzun yüzüme baktı:

— Sözüne güleceğim ama, bu hal, bana gülmeyi bile unutturdu, dedi.

Başı dara gelmişlerin şikâyeti karşısında yapılacak iş, birkaç teselli eder söz söylemektir. Fakat sıcaktan nefes alamıyacak hale gelenleri teselli etmek kadar boş ne var. Ne söylenebilir?

— Hakkınız var, dedi. Şişmanlık...

Hiddetle yerinden fırladı. Yumuk ellerini uzattı. Düğmelerini koparıp attığını söylediği gömleğinin kollarını sıyırdı:

— Ben şişman mıyım.. İşte ellerim, işte bileklerim..

— Ya göbeğiniz?..

Onu duymamış gibi yaptı ve ilâve etti:

— Doksan kiloyum.. Şişman yüz kiloyu geçenlere denir.

— O halde sıcaktan o kadar şikâyet etmemelisiniz..

— Hâşâ.. Bu şikâyetim sıcağa değil..

Bu sefer ben hiddetle yerimden fırladım. Yoksa üstad başka birisine sinirlenmiş de ben ni gaflet etmiştim.

— Ya?.. Affedersiniz.. Ben sıcaktan şikâyet ediyorsunuz sanmıştım.

Elini şappadak yüzüne vurdu. Sonra kravatımdan yakaladı:

— Bundan, bundan şikâyet ediyordum. Dün boğuyordu beni.. Çok şükür bugün attım.

Siyah Sof ceketini bir tarafa nefretle fırlattı.

— Dün bir dostumu ziyaret için Kadıköyüne gitmiştim. Tabiî ceketimi giydim; kravatımı taktım; elimi kolumu sallayarak yola revan oldum. Ziyaterine gittiğim dostumun evine kadar seyahatim fena geçmedi. Fakat tekrar vapura binmek üzere Kadıköy iskelesine gelince damarlarım şişmeğe, boğazım bir mengene içinde imiş gibi sıkılmaya başladı. Hararet bir ateş gibi göğsümü yakıyordu. Her dolusuna bir adet kuruş almasına rağmen dükkânının önünde bir vaka olmasından korkan sucu:

— Beyefendi, beşinci bardak oldu.. Fazla veremem, deyinceye kadar içmişim..

İçmek iyi ama, kuruşları verip adım atmaya hazırlanınca yaptığımın farkına vardım. Bacaklarım, ağırlaşan vücudümü taşıyamaz olmuştu. Birbirini iten, ezen halk, ilk defa benim işime yaradı. Onlar olmasaydı, Kadıköy vapuruna binemiyecektim. İstanbul toprağına ayak basar basmaz gizli bir kuvvet ayaklarımı dondurmacı dükkânına doğru sevketmiş. Kendime geldiğim vakt muazzam bardak d yemişim. Fakat hararet ceğine artıyordu.

Durdu. Derin bir nef

— Anladınız ya, de tün bunlar, o yakalı telâlı ceketler, o hem hem sıhhate zararı olan bağı denen nesneden yor.

Bay Rami, açık yak gömlek giymişti. Sof ceke lunda taşıyordu.

— Kendimi taşıyam ne diye bu ceketi taşı Kadınlar ancak bir haft nabilen o ipince çorab çıplak bacakla geziyor maklarına bile rüzgâr a için Kariyoka diye oyna sim verdikleri sandallar yorlar. Bunlar asıl bize Lâzım ama kime dinlet Yattığı yer nur olsun, li Akif, şişmanlar cemi bu gaye için kurmuştu re ki ömrü vefa etmedi.

Bay Rami derin bir tikten sonra:

— Dün bütün İstanbu laştım. Açık yaka bir nardım.

— Modası geçti, hiç bi de bulamazsınız dediler.

Neden sonra şişmanlar tine âza iken yaptırmış um şu gömleği hatır Gece yarılarına kadar dolaplar arandı, tarandı. hayet bulundu. Rahmetli in yadigârı...

— Demeş şimdi şişman cemiyeti yok..

— Maalesef öyle.

— Peki cemiyet olsa ne yapacaktı?..

— Çok şey.. Evvelâ cez mezme modası çıkaracaktı. le ceketsizler cemiyeti çı aktık. Sonra şu kravat, ş

*(Devamı 11 inci

Kırk asırlık Türk Hatay Bu mesut gün hepimize kutlu olsun

Bu ebedî Türk ülkesine ait acı, tatlı hatıralar

Hatayda ilk mücadele nasıl başladı

Türk milletinin büyük kurtarıcısı Ebedî Şef Atatürkün "Kırk asırlık Türk„ kelimelerile tavsif ettikleri Hatay, artık ebediyen Türk ülkesi olarak kalacaktır. Hatay, yurdumuzun birçok acı, tatlı hatıralarını saklayan bir parçasıdır. Yıllarca yurt hasreti ile tutuşan Hataylı kardeşlerimiz! Bu mesut gün, hepimize kutlu olsun...

* * *

Hatay istiklâli için başta en büyüğümüz Atatürk ve onun en yakın, en candan inkılâp arkadaşı Reisicumhurumuz kahraman İnönü olmak üzere bütün Türk milleti bir kalp halinde idi.

Bugün anayurdun bir parçası olan Hatayın en canlı hatıralarını, onun bir sene Cumhurreisliği yapan sayın Antalya mebusu Tayfur Sökmenden dinliyelim:

Tayfur Sökmen anlatıyor:

— Mütarekeden sonra, bugün Hatay topraklarını teşkil eden yerler kâmilen işgal edilmişti. Ben o zaman Reyhaniyede idim. Reyhaniye Mustafa Abdülhalik Beyin (Büyük Millet Meclisi reisi) Halep valiliği zamanında nahiyelikten kazaya tahvil edilmişti. Reyhaniye Fransızların istilâsına kadar araplık hareketlerine mukavemet etmişti. Fransızların işgalinden sonra kaza merkezi Harime nakledilerek Reyhaniye nahiye haline getirildi. İçimiz kan ağlıyordu. Antakya, İskenderun ve Beylânda resmî muamele türkçe yapıldığı halde, Reyhaniyede arapçaya çevrilmiş ti. Ayrıca bundan da pek muzdarip tik. Müstevliler bu toprakları Osmanlı devleti namına idare ettiklerini söylüyorlardı. O halde niçin Reyhaniyedeki muameleyi arapça yapmıya başlamışlardı.

Bir gün Reyhaniyenin Harimden ayrılarak Beylân kazasına bağlanmasını, bu suretle muamelenin türkçe yapılmasını istemek üzere İskenderuna, Fransız mevki kumandanının yanına, biraderim İhsan Bey ile beraber gittik. Mevki kumandanı Harimdeki Fransız müsteşarının muvafakati olmadıkça bunu yapamıyacağını söyledi. Bu cevap üzerine Reyhaniyeye döndük. Bir gün Fransız müsteşarının muvafakatini almak üzere Harime gittik Liyötnan Sezar dileğimizi dinledi. Cevap vermedi. Salondan çıktı, biraz sonra kucağında bir kedi ve bir köpek yavrusu olduğu halde geldi. Bu hayvanlar o karetle alıştırılmışlardı ki, biribirlerine fıtraten pek zıt oldukları halde, kucak kucağa yatıyor ve beraberce oynuyorlardı. Fransız müsteşarı yüzümüze baktı:

— Anladımız mı? dedi.

— Hayır.

Emir neferine birşeyler söyledi.

Bu defa salona zincire vurulmuş bir çakal yavrusu getirdiler. Uslu uslu oynuyan kedi ile köpek, derhal tüylerini dikip kabardılar, hırlaşmıya başladılar. Müsteşar yine:

— Anladımız mı? diye sordu.

— Hayır bir şey anlamadık.

— O halde size ben anlatayım.

Ve çakalı geri gönderdi. O zaman kedi ile köpek eski uslu vaziyetlerini aldılar. Liyötnan Sezar sözüne devam ederek:

— Bu kedi ile köpeğin biri Türk biri Araptır, zincirli çakal da Osmanlı İmparatorluğu... Kedi ile köpek çakal yokken pekâlâ geçiniyorlardı. Osmanlı imparatorluğu işe karışınca, işler bozuldu, gidince gene düzeldi. Burada Türk, Arap bu kedi ile köpek gibi uslu uslu geçinmelisiniz.

Bu garip sahneyi düşündükçe çok heyecanlanıyorum. Bu manasız teşbih ve muhakemeden edindiğim kanaat şu oldu ki, bizim bir ecnebî idaresinde yaşamak ihtimalimiz yoktur. Bende ilk mücadele hissini uyandıran, bu olmuştur.

O zaman Antep İngilizlerin işgalindeydi. Fakat biraz daha serbest bir vaziyette bulunuyordu. Ben ve kardeşim İnayet Bey bir çare aramak üzere Antebe

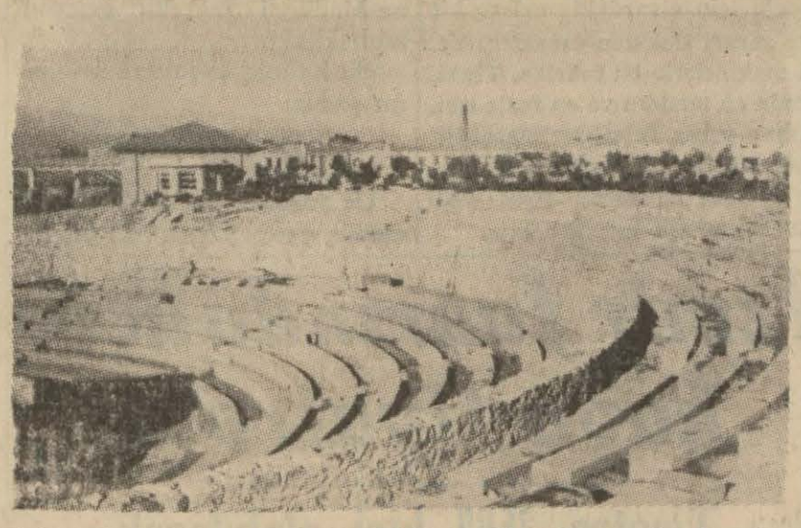

gittik. Mutasarrıf Sabri Beyle ve o zamanki cemiyeti islâmiye ile temas ettik. Onlar bize yardım edecek halde olmadıklarını söylediler. Yerimize döndük. Baktık ki, Fransızlar amca zadem merhum Ahmet Beyin çiftliğini basmışlar, Ahmet Bey mukavemete başlamış... Bu sırada Faysal namına şurada burada Fransızlara karşı hareketler görülüyordu. Biz de Fransızlara karşı toymak istiyorduk.

Antepte ilk mukavemet habe-

rini alır almaz, müzaharet temin etmek üzere Antebe gidildi. Orada Antep Müdafaai Hukuk cemiyeti ve Antep dahilî mıntaka kumandanı Binbaşı Recep Beyle (şimdi askerî temyiz mahkemesi azasıdır.) görüştük. Asıl mühim mesele, müdafaasını yapmak istediğimiz toprakların Misakı Milliye dahil olup olmadığını öğrenmekti. Görüştüğümüz zatlar bu hususta katî bir şey söyliyemediler. Bunun üzerine o günlerde Ankaradan yeni gelmiş olan ve Antebin haricî müdafaasına memur edilen Binbaşı Ali Beyle temas etmek üzere Sam köyüne gittim. Orada şimdi Gaziantep mebusu bulunan Pazabaşızade Nuri Beyle görüştüm. Onlar da bizim topraklarımızın Misakı Milliye dahil olup olmadığını kesiremediler. Bunun üzerine Sam köyü askerî telgrafhanesinden Rumeli ve Anadolu Müdafaayı Hukuk Cemiyeti Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine bir telgraf çekilerek mukadderatımız soruldu. İki gün sonra Binbaşı Recep Bey vasıtasile aldığımız cevapta; deniliyordu ki:

"Telgrafınızı aldım, alâkanıza memnunu oldum, teşekkür ederim. Misakı Millîye dahilsiniz. Azamî fedakârlığınızı isterim. Maraştaki ikinci kolardu ile münaseebt tesis ediniz.„

Bu telgraf bütün şüphe ve endişelerimizi halletmiş, bize cesaret, kuvvet ve iman vermişti.

İşte asıl mukavemet bundan sonra başlamıştır. Sam köyünden Hataya gelindi. Buradan Maraşa gittik. Orada Salâhattin Âdil Paşa ile görüştüm. Maraşa arkadaşlarla birleşerek Kilisin Müdafaayı Hukuk karargâhı olan Cengin mıntakasına gelindi. Orada noksanlar ikmal edilerek birkaç gün sonra (Kânunuevvel 336) iki Bedri Beylerle Hatayın Kuseyr mıntakasına hareket ettik. Antakyada Fransızlarla mücadele yapmakta olan Nuri Aydın, (Şimdiki Antakya mebusu) ve arkadaşları Maraşa gitmişler, dönüyorlardı. Gaziantebin Burç köyünde birleştik, ve Kuseyre geldik. Büyük Burçta bir karargâh kurduk. Daha evvel de Antakya Müdafaai Hukuk Cemiyeti reisi merhum Ahmet Türkmen, müstear adiyle Selim Muradla temas ettik. İşte ilk Hatay mücadelesi böylece başlamıştı.„

Sayın Tayfur Sökmenin ağzından dinlediğiniz bu tarihî hâdiseler, artık tamamile tarih olmuştur. Bugün, bütün müşkilâta rağmen daima muzaffer Türkün, büyük bir zaferi ile karşı karşıyayız: Kırk asırlık Hatay, sonsuz asırlarca Türk olarak kalacaktır.

Hatayda bayram hazırlığı

Adana, 22 (A.A.) — Büyük Hatay bayramına iştirak etmek üzere bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Meclis ikinci reisi Şemsettin Günaltayın başkanlığındaki heyetle parti genyön kurulunu temsil eden heyet azası dün Adananın Karataş plâjını ziyaret etmiştir. Burada kendilerine belediye tarafından bir akşam ziyafeti verilmiştir.

Heyetler bugün, Partiye, belediyeye ve halkevine iadei ziyaretlerde bulunmuşlar, sıtma enstitüsü ile Türksözü gazetesini ziyaret etmişlerdir.

Şemsettin Günaltayın reisliğindeki heyet ile Seyhan, İçel, Urfa, Antep, Maraş heyetleri bugün saat 15 de hususî trenle Adanadan hareket etmişlerdir. Heyetler, garda vali, belediye reisi, parti, halkevi reisleri komutan ve halk tarafından hararetle uğurlanmıştır.

ANKARADA

Ankara, 22 (A.A.) — Hatayın ana yurda ilhakı dolayısile 23 temmuz pazar günü saat 21 de Ankara Halkevinde bir tören yapılacaktır.

Hatay zaferimizin bütün yurta uyandırdığı büyük sevincin güzel bir tezahürünü ifade edecek olan bu törenin, geniş bir kütleyi çevresi içine alması düşünülerek halkevi meydanında yapılması kararlaştırılmıştır.

Törene saat 21 de bando ile "İstiklâl Marşı„ çalınarak başlanacaktır.

Bundan sonra muallim Muhittin Doğan İnözü tarafmdan bugünün büyüklüğünü izah eden bir söylev verilecek ve Hataylı Azmi Baysal hemşerilerinin hissiyatına tercüman olacaktır.

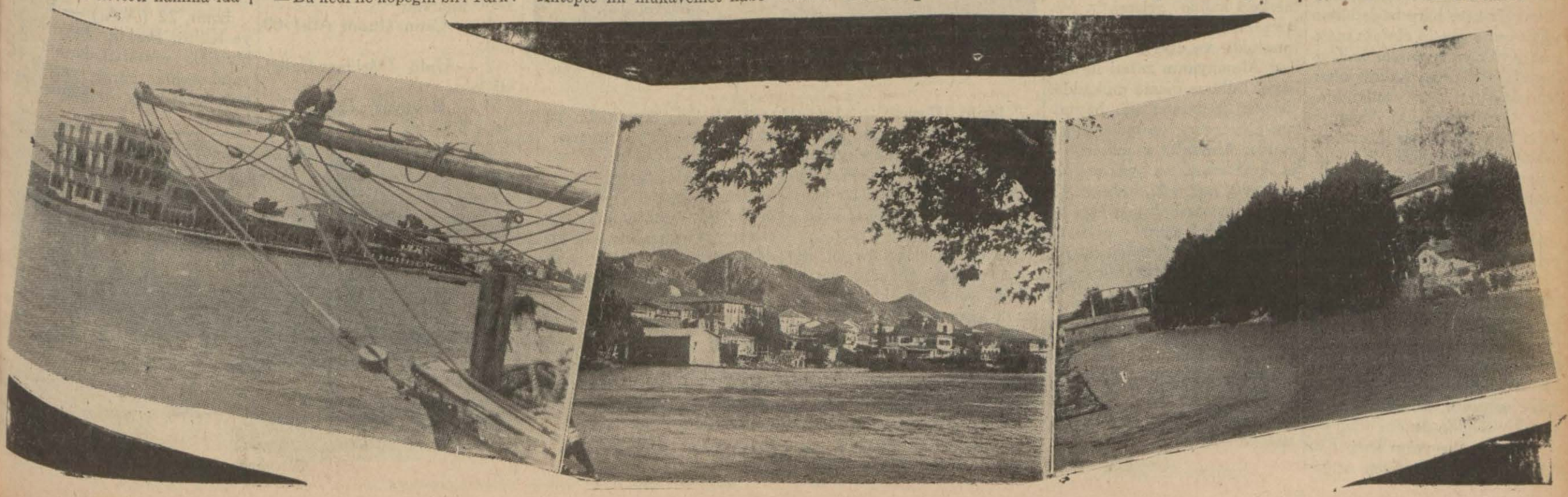

4

EĞER HARP PATLARSA..

Ge. Serı igny

Baş tarafı 20, 21 ve 22 tarihli sayılarımızda..

İsviçre tarafından askerî harekât icrasının Almanlara temin edeceği menfaatleri her halde hasımlarımız ihmal etmiyeceklerdir. Hudut üzerinde Brenner ile büyük Saint - Bernard geçitleri arasındaki boğazları tutmak Alman ve İtalyan ordularının irtibatını temin edecektir. Almanlar icabında bu yoldan erzak vesaire alacaklardır. İcabında İtalyanın hareketlerini de kontrol edeceklerdir.

Almanya pek iyi hissediyor ki Berlin - Roma mihverinin en zayıf noktası bu taraftadır. Şüphesiz Hitlerin Mussolini ile onun muhitine büyük itimadı vardır. Fakat İtalyada bir de efkârıumumiye denilen şey vardır!.

Bu efkârıumumiye bugün sükût ediyor. Fakat birçok kimseler, hele biraz yaşlı olanlar pek iyi biliyorlar ki, bilhassa Pó vadisinde asırlarca İtalyanlar ecnebi istilâsı altında yaşamışlardır. Daha nisbeten çok yakın bir zamanda Almanyada mühim mevkii olan bir Alman bana İtalyanların 1914 hayatından bahsediyordu. Ben bu zata aldandığını izah ettim. Kendisine anlattım ki hakikat halde ortada aleyhte hiyanet vaziyeti yoktur. Bütün İtalyan efkârıumumiyesi halkın hissiyatını nazarı dikkate almayan hükûmetin aleyhine harekete geçmiştir. Ben 1914 senesi Ağustos iptidalarında bitaraflık lehinde olarak Riviera şehirlerinde cereyan eden nümayişleri hâlâ gözüm ile görür gibi oluyorum. Hakikatte bu nümayişler halkın, İtalyan milletinin benliğini gösteren tezahüratan başka bir şey değildi, ki üç ittifak siyasetinin tatbikine mani oldu.

Bugün şüphesiz vaziyet 1914 tekinin aynı değildir. Bugünkü İtalyan gençliği büyük babalarının geçirdikleri dehşetli maceraları işitmemişlerdir.

Tabiî harp ilân edildiği takdrde 1914 senesinde olduğu gibi İtalyada harp aleyhinde şiddetli bir hareket başgösterecğini iddia etmek yanlış olur. Fakat bir kere harp başladıktan sonra onun mucip olacağı mahrumiyetler ve zorluklar halk arasında asırlardan kalmış olan hatıralar(yeniden canlandırabilir. Onun içindir ki Almanya daha bugünden bu ihtimalleri nazarı dikkate alarak birtakım ihtiyatî tedbirler almağa başlamıştır.

Alman ordularının kumandasını bir elde birleştirmek, lüzumlu olan birtakım eşyayı satın almak vesaire gibi türlü vesileler ile Alman zabitlerini ve teknisiyenlerini İtalyan yarımadasına ve hattâ Libyaya gönderiyor; İtalyaya hâkim olan maniveleler üzerine vaziyet etmeğe çalışıyor. Şimdi nisbeten gizli bir şekilde devam eden bu nevi faaliyetler yarın harp ilân edildiği takdirde açıktan açığa meydana çıkacak, kuvvet ve şiddet peyda edecektir. Zaman ile Almanlar bütün İtalyaya hâkim bir vaziyete geleceklerdir. Alman - İtalyan orduları arasında daha sıkı bir elbirliği vücuda getirmek vesilesiyle İtalyaya Alman kolorduları gönderilecektir; İtalyan erkânıharbiyeleri arasına Alman ilim ve fenninin yardımını götürmek bahanesiyle Alman zabitleri karışacaktır; nihayet İtalyada Alman ordusu için bir hareket karargâhı vücuda getirilecektir. Bu karargâhın en makul noktası... Triyestedir, ki burasının işgali İtalyanın hüsnüniyetinden Almanyayı tatmin edecektir.

İsviçre tarafından Fransa hudutlarına doğru yapılacak hareketler Almanyanın siyasî emniyeti için aldığı tertibatı tamamlayacaktır; bu suretle Piemontu ve Milânoyu istilâ etmesi ihtimali bulunan Fransız ordularına karşı Alman ordularının faydalı şekilde kuvvetle müdahale edebilmesine imkân verecektir.

Hakikati halde İngiliz - Fransız ordularının düşman kuvvetlerine karşı mukabil hücumu için Cenubu - Şarkî arazisinden daha müsait bir cephe yoktur. İtalyan ordusu ne kadar mükemmel olursa olsun, Alman ordusu ile mukayese edilemez. Bilhassa İtalyan ordusunun techizatı, harp malzemeleri (tayyareleri bir tarafa bırakılırsa) Alman ordusununkine nisbetle kalitesi ikinci derecededir. Harp malzemesi fabrikaları ilk madde noktai nazarından tamamiyle Almanların yardımına muhtaç bir halde bulunacaktır (1) ve tahmin olunabilir ki, Almanlar her şeyden evvel kendi ihtiyaçlarını karşılamağı düşüneceklerdir. Alp dağlarından aşağıya Po vadisine inmek bunun aksine hareket etmek kadar zor değildir.

Zira buradaki dağların tabiî teşekkülâtı nisbeten kolay bir surette hulûl etmeğe müsaittir. Bu vaziyet şunu gösterir ki şimalî İtalya harbin muayyen bir safhasında harp hareketlerinin merkezi haline gelecektir. Milân şehri bir kere daha tahrip olunacaktır ve eğer harbin neticesi Almanyanın zaferi ile nihayet bulursa daima mukaddes Cermen imparatorluğu haritasını gözlerinin önünden ayırmayan Almanlar şimalî İtalyayı ilhak etmekten çekinmiyeceklerdir, meğer ki, İtalyayı Almanyanın emri altında hareket eder tabiî bir krallık şeklinde

(Devamı var)

(1) İspanya İtalyaya kurşun ve bakır verebilir. Fakat Garbî Akdeniz limanları arasında münakalât çok tehlikeli bir şekle girecektir. Diğer taraftan İtalya bu gibi mübayaâtını döviz ile ödemek mecburiyetindedir. İtalyada döviz yoktur. Harp zamanında mukabil ihracat eşyası vermek mümkün olmıyacağına göre bu maddeleri tedarik etmek imkânsız olacaktır.

(Devamı var)

Eski Arnavutluk kralı Zogo

İngilterede mi yerleşecek?

Dünkü posta ile gelen Fransız gazetelerinde Arnavutluktan ayrıldıktan sonra Larisa, Selânik, İstanbul, Bükreş, Varşova, Gdynia ve Rigadan sonra nihayet Stokholme gelmiş olan eski Arnavutluk Kralı Zogonun bu defa da İsveç paytahtından hareket ederek bir müddet Fransada Versayda kalacağını, ve bilâhara Londrada yerleşeceği haber verilmektedir.

Eski Arnavutluk Kralı vaziyetinden hâlâ ümitvardır. Bir gazeteciye vermiş olduğu mülâkatta Kral Zogo bütün Arnavutluk gibi memleketinin istiklâl ve hürriyetini kazanmak için her çareye baş vuracağını bildirmiş, ve bu ana kadar da İngilterede ikamet edeceklerini ilâve etmiştir.

İzmirde yeni havagazı fabrikası

Makineler monte edilmeğe başlandı

İzmir, (Hususî) — Şehrimiz Belediye reisi Dr. Behçet Uz havagazı fabrikasma giderek yeni inşaatı gözden geçirmiştir. Şehrin havagazı tesisatını, şehir halkına yeter bir vaziyete getirmek için belediyenin yaptığı fedakârlık çok büyüktür. Havagazı fabrikası için 220,000 lira sarfiyle Avrupadan muhtelif makineler ve tesisat malzemesi getirilmiş ve bunlar yeni inşa edilen binalarda monte edilmeğe başlanmıştır.

Havagazı fabrikasmda 60 metre uzunluğunda bir baca inşa edilecektir. Baca, çok yüksek olacağı için civardaki evlere hiç bir zararı dokunmıyacaktır. Yeni makinelerle bu fabrika, Türkiyenin en modern ve en fazla randıman veren fabrikası olacaktır. Fabrika, yeni tesisatiyle faaliyete geçince havagazı fiyatı yedi buçuk kuruşa indirilecektir.

İzmir fuarında açık hava tiyatrosu

Tiyatro 3500 kişi alabilecek

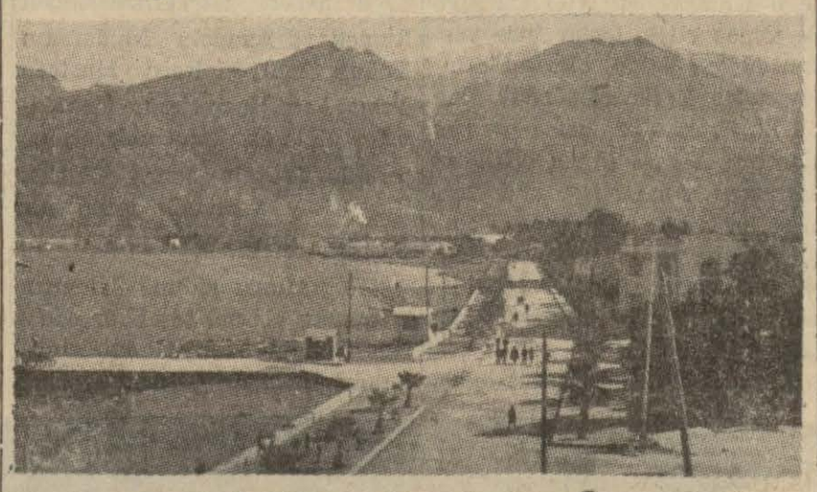

Fuarda açık hava tiyatrosu

İzmir, (Hususî) — İnşaatı ikmal edilmek üzere bulunan İzmir fuarındaki büyük sergi sarayının cephe kısmının önüne, Millî Şef İsmet İnönünün bir heykeli dikilecektir. Kaidesi hazırlanmıştır.

Sergi sarayındaki birçok yerler dolmuştur. Almanya, burada ki (A) parselinin ikmalini müteakip pavyon yerleşecektir.

Alman pavyonunda, otuzdan fazla Alman sanayi müessese ve fabrikasının eşya ve mamulâtı da teşhir edilecektir.

Fransız, İtalyan pavyonlarında inşaat devam etmektedir. Romanya pavyonu da çok güzel ve cazip bir bina olmaktadır. Romanya hükûmeti bu pavyona 21 bin lira sarfedecektir.

İş Bankasının geçen sene bulunduğu mahalde, yeni ve güzel bir pavyon yapılmaktadır. İnhisarlar pavyonuna bir bira kısmı ilâve edilmekte, vakıflar pavyonunda da mühim tebeddülât icra olunmaktadır.

Açık hava tiyatrosu çok güzel olmuştur. Anfi şeklindedir. Üç bin beş yüz kişi alabilecektir. Tiyatro, Kültürparkın yan kısmında, fuarın arkasmdadır. Kültürparktaki hayvanat bahçesi de zenginleştirilmektedir.

SPOR

At yarışları

Bu senenin ilk koşusu bugün Bakırköyde yapılıyor

Geçen seneki yarışlardan bir görünüş ve bunları heyecanla takip edenler

Yarış ve Islah encümeni tarafından tertip edilen at yarışlarının İstanbul koşularına bugün Bakırköyde Veliefendi koşu mahallinde başlanıyor.

Her sene olduğu gibi yine altı hafta sürecek olan yarışların — birkaç gün evvel yazdığımız değişiklikler ve sahada tamirat sayesinde — daha alâkalı olacağına şüphe edilemez. Bugün bir taraftan Galatasaray - Demirspor müsabakası gibi senenin çok mühim bir futbol maçının yapılmasına rağmen mevsimin ilk yarışını da heyecanla takip etmeğe yine bir hayli meraklı geleceği muhakkaktır.

Bu haftaki koşuların programı şudur:

Birinci koşu

Üç yaşında hiç koşu kazanmamış yerli, yarım kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi 200 lira; birinciye: 130, ikinciye 50, üçüncüye 20 liradır.

Mesafe: 1200 metre. Siklet 56 kilodur.

1 — Yıldırım (Kanber Norves).

2 — Bercestk, (Prens Halim).

3 — Neclâ (İ. S. Kırgül).

4 — Suna (Hakkı (Eray).

VAKIT'ın Fadorisi: Bercestе.

İkinci koşu

Üç ve daha yukarı yaşta ve 1939 senesi zarfında kazandığı ikramiyeler yekûnu 500 lirayı doldurmıyan Haliskan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur.

İkramiyesi 230 liradır; birinciye 155, ikinciye 55 lira, üçüncüye 20 liradır.

Siklet üç yaşındakilere 55 kilo, dört yaşındakilere ve daha yukarısı için 60 kilodur. Mesafe 1600 metredir.

1 — Ateş (Sadık Omurtay) 60 kilo.

2 — Romans (Prens Halim) 58,5 kilo.

3 — Kaya (Atıf Esenbel). 55 kilo.

VAKIT'ın Favorisi: Romans

Üçüncü koşu

Dört ve daha yukarı yaşta ve 1939 senesi zarfında hiç koşu kazanmamış haliskan Arap at ve kısraklara mahsustur.

İkramiyesi155 liradır; birinciye 115 lira, ikinciye 30 lira, üçüncüye 15 liradır. Siklet: Dört yaşındakilere 58 kilo, beş ve daha yukarı yaştakilere 60 kilo taşıyacaklardır. Mesafe: 1400 metredir.

1 — Çetin (İhsan Atlı) 60 kilo.

2 — Ünlü (Mehmet Geliş) 60 kilo.

3 — Bahtiyar (Şemsi Tanak) 58,5 kilo.

4 — İnci (Hasan Akay), 58,5 kilo.

5 — Selma (Kudret) 58,5 kilo.

VAKIT'ın Favorileri: Ünlü ve Çetin.

Dördüncü koşu

Üç ve daha yukarı yaşta halis kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur. İkramiyesi: 255 lira.

Birinciye 180 liradan başka dühuliyeler mecmuu. İkinciye 55, üçüncüye 20 liradır. Mesafe 1800 metre.

1 — Yatağan (Feyzi Karaosmanoğlu) 54 kilo.

2 — Şipka, 52 kilo.

3 — Flayt and Flaym (Prens Halim). 50 kilo.

4 — Ateş (Salih Omurtay) 46 kilo.

5 — Parista (Bayan Stathatou) 46 kilo.

6 — Oya (Fahri Atlı) 43 kilo.

VAKIT'ın Favorileri: Yatağan ve Şipka.

Beşinci Koşu (Hendikap)

Dört ve daha yukarı yaşta yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur.

İkramiyesi: 255 lira, birinciye 180 lira, ikinciye 55 lira, üçüncüye 20 liradır. Mesafesi 1800 metre.

1 — Andre Budin (Fransız Atlı) 60 kilo.

2 — Mahmure (Salih Temel) 57 kilo.

3 — Olga (Mehmet Çelebi) 55 kilo.

4 — Ceylân (Salih Temel) 50 kilo.

5 — Sevim (Derviş Erelçin) 46 kilo.

VAKIT'ın Favorisi: Olga

* * *

Çifte bahis dördüncü ve beşinci yarışlar arasında, ikili bahis de üçüncü koşudadır.

Demirspor

İzmirde denizcilik şubesi açtı

İzmir, 22 (Hususî) — İzmir Demirspor klübü denizcilik şubesi bugün merasimle açıldı.

Küşat merasimini bizzat Mülkalât Vekili Ali Çetinkaya yaptı.

İzmirde beynelmilel binicilik müsabakaları yapılacak

İzmir, 22 (A.A.) — Belediye Kültür Parkta beynelmilel binicilik müsabakalarının da yapılmasına karar vermiş ve mütehassıslarca tetkikata başlanmıştır.

Bir yarışın finali

Ankara askerlik kampı

Balkat köyünde kurulan kamp orasını küçük bir şehir haline getirdi

Binlerce Türk genci kıymetli subayların idaresinde yarına hazırlanıyor

Hümmalı bir faaliyet... Gençler sabahleyin beşte kalkıyorlar, akşama kadar talim ve spor hareketleri birbirini takip ediyor

YAZAN:
Emin Karakuş

Asker talebeler top atışı talimind

Ankara (hususî muhabirimiz. — Ankarada nisbî bir seferberlik ilân edilmiş gibi. Kamp talebeleri cumartesi, pazar günleri kafilâli olarak şehire indikleri vakit sokaklarda kafile kafile aşağı yukarı dolaşıyor. Hepsinin de suratları güneşten yanmış, bakıra dönmüş. Akşam yoklamasında hazır bulunmak için otobüs, oto otomobil, araba ne bulurlarsa akın akın kamp yerlerine Söğüdözü, Balgat köyü, Solfasol köyüne gidiyorlar.

Ankarada bulunan bütün yüksek mekteb talebeleri kamplarını Balgat köyünde kurdular. Köyün yanındaki tepelerde beyaz çadırlar, Gazi Terbiye Enstitüsünden görünmiye başladı. Binlerce genç bu ufacık köyü kısa bir zamanda bir şehir haline getirmişler. Gazinoları var, bakkalları var. Fudbol ve tenis sahaları var. Piyadeler ve topçular bir araya gelmişler. Biz topçuların olduğu tarafa ilerledik. Takdim edildik. Üsttegmen Gani, üsttegmen Cemal... Bu iki kıymetli ve çalışkan subay genç askerleri etraflarına toplamışlar, toplar hakkında umumi malûmat veriyorlar. Talebeler dikkat içinde onları dinliyorlar.

Hümmalı bir faaliyet... Sabahleyin saat beşte kalkıyorlar. Akşama güneş batıncaya kadar top, piyade talimi, atış, piyade talimi, spor hareketleri, birbirlerini takip ediyor.

Genç askerlerin başlarında bir üsteğmen... O söylüyor, diğerleri onu can kulağiyle, büyük bir alâka ile dinliyorlar. Gösterilen telâkkilere hiç de yabancılık hissetmeden büyük bir maharetle kullanıyorlar. Bu alâka o derece ilerlemiş bir haldedir ki paydos zamanlarında bile meselâ bir top parçası veya bir makineli tüfengin başına toplanarak bir arkadaş silâhın künyesini, parçalarını, kullanılmasını söylüyor, diğerleri elleri içinde defterler not tutuyorlar. Bu suretle kamplar sadece bir talimhane meydanı değil, çok sevilen, her şekilde istifade edilen bir mekteb halini almıştır.

Kampta öğle vakti ağaç altları, su kenarları, hafif hafif esen rüzgâra bağrını dayamış binler. Bu genç mekteblinin uyuduğu, istirahat ettiği bir mesire yeri halini alır. Hele gece olup da etrafı birden bir karanlık bastı mı, âlem başladı demektir. Şurada bir mandolin, beri tarafta:

Esmerim bugün ağlamalı
Yüreğimi dağlada.

Şarkısını sesinin çıktığı kadar bağırarak söyliyen Birecikli gencin sesi, biraz ileride kol kola girmiş dans şarkılarından birini bırakıp, diğerine başlıyan gençlerin nağmeleri birbirine karışır, bu arada bir kısım arkadaşlar Türk muzikinin, diğer bir kısmı ise garb muzikinin müdafii kesilir, münakaşalar ilerler, Demirspor-Galatasaray averajı üzerinde müdavelei efkârdan sonra bir düdük sesi, çadırlara!..

Çadır deyip de geçmiyelim. Burası da bir âlemdir. On kişinin birbiri koynuna girerek yatması görülecek bir şey. Her şeyi vaktinde yapmak istiyerek uyumak istiyen bir arkadaşın diğerine:

— Ey, yeter artık, uyuyacağız.

— Uyu yahu, sana bir şey diyen var mı?..

— Bana ne diyeceksin, konuşuyorsun.

— Allah, Allah...

— Allah, Allah...

Bu da biter. Sabahleyin kuşlarla beraber "Kalk!" düdüğü. Yine ayni hareketler, ayni alâka ve dikkatli ders takib eylemeler ve yine onlardan sonra gece âlemleri.

Kamplar, her gün bir vekil, bir general tarafından ziyaret edilir. Talimler ve gösterilen dersler üzerinde talebenin amelî ve nazarî bilgi derecesi aranır, tatbikat yaptırılır. Pratik meseleler halledilir. Verilen cevablardan subayların yüzleri güler. Talebenin göğüsü kabarır. Her iki taraf da memnun. Karşılıklı müdafaa ve taarruz hareketleri icra edilir. Talim mermileriyle bir saat süren bir muharebeye şahid oluruz. Usulen yaralanan olur, fakat esir düşen hiç olmaz. Her iki taraf da plânında ve icraatında muvaffak olmuştur Tebrik edilirler.

Kamp komutanı subay lardan biriyle görüşüyor

Akşama kadar birbirini takib eden bu muharebe oyunlarından sonra yemek yemek de ömürdür. Evinde bir tabak yemeği zorla yiyen bir talebe burada bir oturuşta üç tabak yemeği âfiyetle yer, üzerine şöyle bir yarım matara su içer, mide hamulesini arboru sesi: Toplan!..

Manevra kayışları, ekmek torbası, kütüklük, her türlü techizatiyle tam olarak sıralanırlar. Kıtai muntazıranın bulunduğu yerde şanlı bayrağımıza karşı cephe alırlar. Hep bir ağızdan yüksek ve gür bir sesle çoşarak okurlar:

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak!..

Etrafta toplanan köylüler de merasime iştirak ederler. Onlarda istiklâl marşı okunurken başlarından kasketlerini çıkararak büyük bir sükûn içinde dinlerler. Küçük köylü çocuklar mırıldanarak marşı beraber okurlar.

Akşamın derin sükûtu içinde okunan istiklâl marşına karşıdan dazlar, taşlar da cevab verir.

Marş biter, bu sırada kamp talim heyeti en önde sağ tarafta sıralanmışlardır. Büyük resmi geçid başlar, Her takım otuz adım mesafe ile kamp komutanının önünden sert adımlarla ve şimşek bakışlarla birbirini takib ederler. Yine birinciliği ikinci bölük almıştır. Diğer bölüklerden sesler gelir:

— Yine mi onlar, yarın akşam görüşürüz.

Yarın akşam yine olur, fakat birincilik yine ikinci bölüktedir.

Kamp hayatı söylemekle, yazmakla bitirilecek bir şey değil. O bugün her liseli ve yüksek tahsil gencinin senede ancak yirmi gün yaşadığı büyük bir spor ve asker lik bayramıdır. Kamp hakkında ne düşündüğünü sorduğum bir talebe şunları söyledi:

— Şimdiden kampın biteceği günü düşünerek âdeta üzülüyoruz. Hele bize bu talimleri öğreten merd ve değerli subay arkadaşlarla tanışmak, onların yüksek dirayet ve bilgilerinden isti fade ederek vatan müdafasına hazırlanmak her Türk gencinin hayatında bir daha rastlıyamıyacağı en mesud dakikalardan biridir.

Emin Karakuş

TALEBELER ABİDEYE ÇELENK KOYDULAR

Ankara, 22 (A.A.) — Ankaradaki lise ve orta mektep talebeleri bugün bu seneki askerî kamp müddetlerini bitirmişlerdir. Bu münasebetle talebe asker kıyafetleriyle ve önlerinde mızıka olduğu halde ayrı ayrı Ulus meydanına gelerek merasimle âbideye çelenkler koymuşlardır.

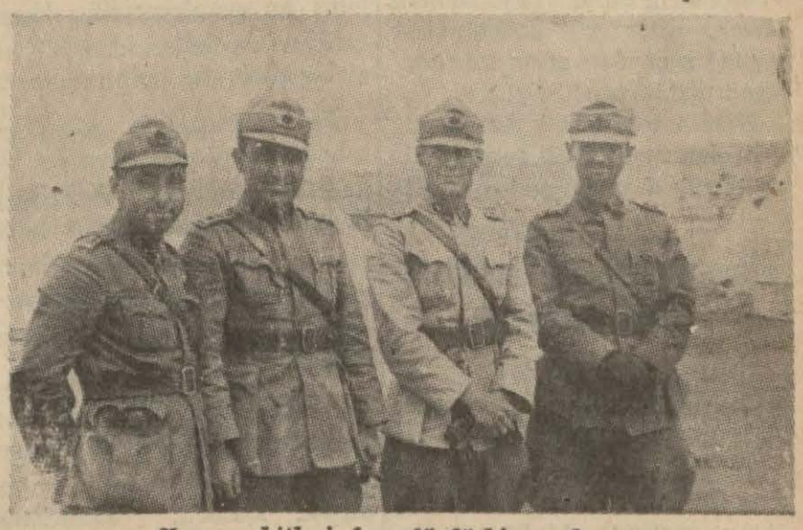

Kamptaki genç lerden bir grup

Talimden dönüşü mütealip k aravana tevziatı yapılıyor

Kamptaki genç lerden bir grup

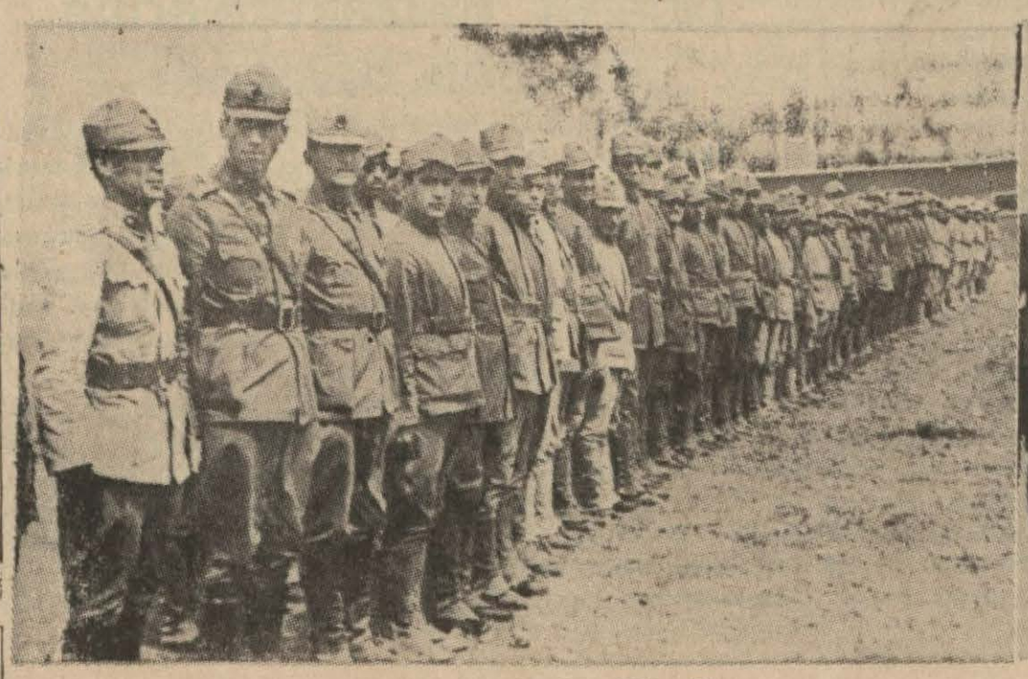

Kampa iştirak eden talebelerden diğer bir grup

Kamp talim hayatı

Nazi şefleri aleyhinde mektuplar yazan

Stefan Kinghal

Bunlardan maddî bir menfaat görmediğinde ısrar ediyor

Alman şeflerini kızdıran mektupları yüzünden bütün dünyaca tanılan İngiliz muharriri Stefen King Hal, dün neşredilen bir mektubunda şöyle demektedir:

— Bana hariciye nezareti veyahut diğer bir nezaret tarafından para verilmekte olduğuna dair olan haberleri katî surette tekzip edebilirim.,,

King-Hall, ilâve ediyor:

" Angriff'in şu cümlesini ileri sürebilirim:

"King-Hall'in Almanyaya bu kadar mektup göndermek zahmetini ihtiyar etmesine hacet yoktur, çünkü mektupları Alman gazeteleri tarafından iktibas edilmektedir.,,

Angriff, benim mektuplarımın tahrif edilmiş olan bazı kısımlarının dercedilmekte olduğunu söylemiyor.,,

Diğer taraftan Almanyada ecnebi memleketlerden gelen bütün mektuplar sıkı bir sansüre tâbi tutulmaya başlanmıştır.

Nasyonal Sosyalist düşmanı

8 sene zindanda kalacak

Viyana, 22 (A.A.) — Schuschnigg idaresi zamanında Stirya mıntakasının emniyet direktörü olan eski general Franz Zelburg Zivny, salâhiyeti suiistimal ve şantaj suçundan sekiz sene zındana mahkûm edilmiştir.

Nazi hareketlerini tenkil etmiş olan Zivny millî sosyalizmin en büyük düşmanı addedilmiştir.

Tiençin hâdisesi hakkında Hull'in beyanatı

Vaşington, 22 (A.A.) — B. Hull, bir gazetecinin İngiltere ile Japonya arasında Tientsin hakkında yapılan müzakerelerden Amerikaya muttariden malûmat verilmiş olduğu suretindeki bir gazete haberi metninde sormuş olduğu suale cevaben muhatabına 19 Haziran 1939 tarihinde yapmış olduğu beyanata müracaat etmesi tavsiyesinde bulunmuştur.

O tarihte B. Hull, Amerikanın ihtilâfın zuhuru anındaki hâdise ile birgûna alâkası olmadığını, bilâhare bu hâdisenin inkişafları dolayısiyle ve Japon hükûmeti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat ile diğer alâkadar hükûmetler tarafından yapılan beyanata nazaran hâdisenin umumî cepheleri ile alâkalanmış bulunduğunu söylemiştir.

Bundan başka B. Hull, dün Kolumbiya Reisicumhuru tarafından irat edilmiş olan nutuk dolayısiyle fevkalâde memnuniyet izhar etmiş ve bu nutku, Amerika ittihadı davasına hizmet eden devlet adamlarının iyi görüşlerini ve meziyetlerini isbat eden beyanat diye tavsif etmiştir.

Almanya ile Rusya arasında ticarî mukavele

Moskova, 22 (A.A.) — Tass Ajansı bildiriyor:

Almanya ve Sovyetler Birliği arasında kredi ve ticaret mübadelesi görüşmelerine son zamanlarda yeniden başlanmıştır. Bu görüşmelerde, Sovyetler Birliği haricî ticaret halk komiserliğini Berlindeki ticaret mümessili muavini Babarin, Almanyayı da Schnurre temsil eylemektedir.

Çinlilerin bir galebesi

Çungking, 22 (A.A.) — Çin Ajansının öğrendiğine göre, Japonlar, bilhassa yiyecek bulabilmek için, Suateu ile Hongkong arasındaki küçük Suabue limanına çıkmışlardır. Çinliler, bidayette geri çekilmişlerse de bilâhara mukabil taarruzda bulunarak mütecavizleri gemilerine atmışlardır.

Manalı haberler ve hâdiseler

(Baş tarafı 1 incide)

imtiyazlar verdi. Bundan dolayı Berlin hükûmeti Macaristandan memnun göründüğü gibi bu memleketteki Alman azlıkları da hallerinden herhangi bir şikâyette bulunmuyordu.

Fakat Peşteden gelen son telgraflara göre bu vaziyet birdenbire değişmişe benziyor: Burada şimdiye kadar hallerinden memnun olan Alman azlıkları yavaş yavaş Çekoslovakya Südetleri gibi başkaldırmağa başlıyor.

Almanyanın Nasyonal Sosyalist teşkilâtı hariçteki Almanları tamamiyle Berline bağlamıştır. Danzig, Macaristan, Romanya, Lehiştan gibi memleketlerdeki Almanlar değil, Amerikadaki Almanlar bile toplu olarak yapacakları bütün hareketleri Nasyonal Sosyalist merkezinden alınacak işaretlere uydurur. Onun için bugüne kadar hallerinden memnun görünen Macaristandaki Alman azlıkları birdenbire Macar hükûmeti aleyhinde şikâyetlere başlamış ise bunun arkasında bir nasyonal sosyalist tahriki bulunduğuna şüphesiz nazariyle bakılır. Macaristandaki Alman azlıklarının yaptıkları şikâyet hakikatte Berlin ve Budapeşte hükûmetleri arasında bir anlaşmamazlık eserinden başka bir şey değildir. Macaristandaki Alman azlıkları Macar hükûmetine karşı birtakım talepler ileriye sürmüşler ise bu hal Almanya tarafından Macaristana karşı:

— Eğer yola gelmezseniz biz yapacağımızı biliriz!,,

Mânasına gelen bir ihtar olarak telâkki edilebilir.

Acaba Macar hükûmeti Berlin Nasyonal Sosyalist mahafilini kızdırmak için ne yapmıştır? Almanlar Danzig meselesinde ileriye gitmek istedikleri halde Peşte hükûmeti oyunbozanlık mı etmiştir? Sonra bu oyunbozanlıkta Romanın arka perdeden bir rolü olmuş mudur? Yahut Almanya Danzig meselesinde ileriye gittiği halde İngilizler ile ve bütün dünya ile çarpışmak icabettiğini düşünmüş de bu işi şimdilik bir tarafa bırakmak, onun yerine büyük Almanyanın Macaristan hudutları içindeki emellerini tahakkuk ettirmeğe çalışmak akla mı tercih edilmiştir?

Ortada Avrupadan aksedecek yeni hâdiseler vaziyetin yeni inkişafları hakkında bizi tenvir edecektir.

ASIM US

Bitaraflık meselesi hakkında

Ruzvelt

Matbuata beyanatta bulundu

Hydepark, 22 (A.A.) — B. Ruzvelt, bitaraflık meselesi hakkında matbuat mümessillerine beyanatta bulunmuştur.

Müşarünileyh, bu baptaki müzakerelerin kongrenin önümüzdeki içtima devresine taliki kararının işlere zararı dokunacağını söylemiştir.

Reisicumhur, daha geçenlerde iş adamlarının kendisine müracaat ederek kongrenin bu bapta herhangi bir karar ittihazından imtina etmesinin işlerin kendisini göstermeğe başlamış olan kalkınmasını tevkif etmekte olduğunu söylemiş olduklarını tasrih etmiş idi.

B. Ruzvelt, iş adamlarının ileride kongre tarafından kabul edilecek olan bitaraflık kanununun ne olacağını sarih surette öğrenmeden evvel hiç bir karar ittihaz etmemek arzusunda olduklarını söylemiştir.

B. Ruzvelt, bundan sonra bitaraflık meselesini müzakere etmek üzere kongreyi fevkalâde içtimaa davet etmeğe kendisini icbar edecek olan şeyin her halde alelâde buhrandan başka bir şey olması lâzım geldiğini beyan etmiştir.

Ancak Amerika, silâhlara ambargo konulmasını derpiş eden şimdiki bitaraflık kanunu varken bu gibi ahval ve şerait dahilinde herhangi bir yardımda bulunacak vaziyette değildir.

Esasen ayan meclisi azası, bu husus tamamiyle müdriktirler.

B. Ruzvelt, bitaraflık meselesi hakkında karar ittihazı hususunun tehirine karar vermiş olan ayan azasının harp olmıyacağı ihtimaline istinat etmiş olduklarını ilâve eylemiştir.

Reisicumhur, bitaraflık hakkındaki münakaşa ve cidalin 1940 içtimaına kadar hitama ermiş olacağını söylemiş ve ayan meclisi kararını nazarı itibara almıyarak memleketin reyine müracaat etmek istememekte olduğunu, çünkü ayandan bazı grupların ikincikânundan evvel her türlü münakaşa ve müzakereyi imkânsız bir hale sokmuş olduklarını söylemiştir.

B. Ruzvelt, ilâveten demiştir ki:

İnfirad siyaseti takibine taraftar olanların bu suretle bitaraflık meselesinde bütün mesuliyeti yüklenmiş oldukları aşikârdır.

Suat Davaz

Paristen ayrılacak olan elçimizden Fransızlar sitayişle bahsediyorlar

Paris, 22 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor:

Suat Davazın Paristen ayrılmasını bahis mevzuu eden Dormesson diyor ki:

Başka bir büyük elçiliğe tayin olunan Suat Davazın Paristen ayrılacağını teessüfle haber aldık. Nezaketi, tecrübesi ve yüksek kültürü ile, Suat Davaz pek çabuk bütün Fransızların dostluğunu kazanmıştır. Türk - Fransız ittifakının imzası ile vazifesi tetevvüç ettiği bir günde bizi terkediyor. Kendisi, Türk - Fransız yaklaşmasına çok çalışmıştır. Kendisini unutmıyacağız.

Oeuvre gazetesinde Bayan Tabouis diyor ki:

Paris mahfillerinde Suat Davazın yalnız dostları vardı. Fransız - Türk yardım paktına çok çalışmış olan Suat Davazın memleketimizi terkedeceği haberi, derin bir teessür uyandırmıştır.

Paylaşılamıyan çocuk kayboldu

Muhallebici akrabalarından birinin evinde mi saklıyor?

Uzun zamandanberi bir türlü paylaşılamıyan Nermin adındaki çocuk birkaç gün evvel annesi Fatma İlhanın iddiasına göre Vefadaki evlerinden çocuğun babası olduğunu söyliyen mahallebici Mehmet Ail tarafından kaçırılmıştı.

Fakat dün Mehmet Ali nezdinde yapılan bir tahkikatta çocuğun kendisinde olmadığı ve bu kaçırılmadan da haberi bulunmadığını söylemiştir. Bununla beraber Nermin çocuğu mahallebicinin akrabalarından biri nezdinde sakladığı ihtimali kuvvetlidir.

Danzigin kayıtsız ve şartsız Almanyaya iadesi lâzımmış

(Baştarafı 1 incide)

vazgeçmiş değildir. Fakat Danzig meselesi, Alman mutalebatının şimdiye kadar ortaya atmış olduğu meselelerden büsbütün başkadır. Binnetice Almanyanın muslihane niyet ve tasavvurlarına işaret eden yarı resmî Alman beyanatı zihinleri teşviş etmekten başka bir işe yaramaz. Çünkü, Almanya her türlü fedakârlıktan imtina etmektedir.

Aynı mahafil, B. Beck ile B. Çemberlayn ve Daladyenin müteaddit defalar hattı hareketlerini açıkça izah etmiş olduklarını hatırlatmakta ve dünkü Alman beyanatının bu hattı hareketleri değiştirmesinin pek ziyade ihtimal haricinde olduğunu ilâve etmektedirler.

İngilizler Bir Anlaşma Umuyorlar

Londra, 22 (A.A.) — Press Association'a göre, siyasî mahfiller Almanya ile Polonya arasında sulh yoliyle bir anlaşma hasıl olacağını ümit etmektedirler.

Çok uzun sürmeden bir tavassut teklifi yapılabileceği hakkında şayialar dönmekte ise de bunun İngiltere tarafından yapılacağı hakkında bir sarahat yoktur ve resmî mahfillerde böyle bir tasavvurun mevcut olduğu teyit edilmemektedir.

Avam Kamarası tatile girmeden önce, Çemberlayn tarafından bütün meseleler hakkında şumüllü beyanatta bulunulacaktır.

İngiliz Kumandanının Sözleri

Varşova, 22 (A.A.) — Sir Ironside Polonyadan ayrılırken ordunun organı olan Polska Zbrojna gazetesine beyanatta bulunarak kendisine karşı gösterilen güzel kabul ve misafirperverlikten dolayı minnettarlığını bildirmiş ve mükemmel talim ve terbiyesinden, teşkilâtından ve bilhassa vatanperverlik ve vazife hissinden dolayı Polonya ordusunu tebrik etmiştir.

Ironside, Polonyadaki ikametinin iki millet arasında karşılıklı anlayışa hizmet edeceğinden emin bulunduğunu söylemiştir.

Askerî Hazırlıklar 15 Ağustosta Kemale Eriyor

Berlinden Jurnal gazetesine bildiriliyor:

Kiyaset, dünkü beyanat gibi bütün iyi niyetli insanların istediği selâha hâdim olmaktan ziyade fikirlerde karışıklık husulünü istihdaf eden beyanatların en büyük bir şüphe ile karşılanmasını emretmektedir.

Esasen yapılmakta olan askerî hazırlıklar durmadan devam ediyor. Bu hazırlıkların 15 Ağustosta kemal derecesini bulacağını iddia edebiliriz.

Figaro gazetesinde Dormesson yazıyor:

Polonya, hayatî menfaatlerini iktısadî istiklâlini ve emniyetini ihlâl edebilecek hiç bir şeye razı olmıyacaktır. Polonyalılar bu hususta müttehittirler ve Fransa ile İngilterenin kendilerine karşı yaptıkları teahhütlere tamamen sadık bulunduklarını ve sadık kaldıklarını söylemeği tekrar etmek, teyit eylemek ve yeminle teyit etmek icabeder.

Populaire gazetesinden:

Acaba geçen sene Münihten evvel yapılana benzer bir korkutma teşebbüsü mü mevzuubahstır. En büyük bir ihtiyat ve şüphe ile hareket etmek icabeder. Mütemmim malûmata ve bilhassa Nazi hükûmetinin yapacağı hareketleri ve beyanatı beklemek lâzımdır.

Almanyadaki neşriyat Londrada soğuk karşılandı

Londra, 22 (A.A.) — Bu sabahki İngiliz gazeteleri, dün akşam Danzig işi ile alâkadar olarak Berlinde neşredilen yarı resmî beyanatı çok suğuk bir surette karşılamaktadır. İngiliz efkârıumumiyesi, bu beyanatı, umumiyet itibarile, sulh cephesi arasına nifak sokmak veyahut hiç olmazsa bu yolda bir tecrübe balonu uçurmak maksadiyle çıkarılmış telâkki etmektedir.

Alman - Rus

Ticaret müzakerelerine yeniden başlandı

Moskova, 22 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: Almanya büyük elçiliği, Alman - Sovyet ticaret müzakerelerinin yeniden başlandığından ancak dün akşam Sovyetler tarafından neşredilen kısa bir tebliğ ile haberdar olduğunu temin eylemektedir.

Malûm olduğu üzere, B. Molotofun 1 Temmuzda yüksek Sovyet meclisi huzurunda bildirdiği gibi, Alman - Sovyet ticaret müzakerelerine 1938 bidayetinde başlanmıştı. Bu müzakerelerin esasını, Almanyanın Sovyetlere 200 milyon marklık bir kredi vermesi teşkil ediyordu. Fakat Sovyet hükûmeti, Almanyanın koyduğu şartları kabul etmediğinden bu müzakerelerden hiç bir netice çıkmamıştı.

Şurasını da kaydetmek icabeder ki Moskovadaki Alman mahfillerinin umumiyetle kanaati, Alman - Sovyet ticaret müzakerelerine pek muhtemel olarak İngiliz - Fransız - Sovyet müzakerelerinin nihayetlenmesinden sonra başlanacağı merke[zinde] idi.

Mart ayında nihayete eren Alman - Sovyet ticaret anla[şma]sı da esasen bir sene için [...]mış bulunuyordu.

Ziraat ve Münak[alât] Vekilleri

İzmirde

Tetkiklerde bulun[dular]

İzmir, 22 (Hususî) — [Zira]at Vekilimiz ile Vakıflar [umum] müdürü bugün Çanakk[ale] [va]puriyle Antalyadan [şehrimize] geldiler ve merasimle k[arşılan]dılar.

Ziraat Vekili Kültü[r]... ile Ziraat müzesini gez[di] ... kın tanzimine süratle ... edilmesini emretti ve ... pavyonunu ve Hayvan[at] ... çesini gezdi. Vekil ha[yvanat] bahçesinin tevsiine yard[ım ede]ceğini vaadeyledi. Vekil ... Sarayını beğendi.

Fuardaki tetkiklerinde[n son]ra otomobille Torbalıya ... Muhlis Erkmen, bir ... evvel kurutulan Celâl ... hasını gezdi, köylülerle ... tü.

Ziraat Vekili bana şu ... natta bulundu:

". — Dört sene evvel ... Park bir harabe idi. Şim[di] ... mure halinde yükselmi[ş] ... mirde gördüğüm tetki[kler] ... memnun oldum. Esaslı ... atılmış. Fuardaki Ziraat ... sinin güzel olmasına ... caktır.

Antalyaya da güzel e... karşılaştım. Yurdda yeni ... eserler görmek insana ... ve enerji kazandırıyor."

Vekil, gece aynı vap[urla İs]tanbula indi. İstanbulda ... kaldıktan sonra da An[karaya] dönecektir.

Münakalât Vekili Ali [Çetin]kaya bugün Halkapınar ... kasını gezdi. Demiryol[u] ... kası genişletilecektir. ... sonra Demirspor Den[izli] ... lını açtı. İşçilerin gaz ... tecrübelerinde bulun[du].

İngiltere

Japon tekliflerini kabul etti

Tokyo, 22 (A.A.) — As[ahi] zetesi, Arita - Craigie an[laşma]sı hakkında şu malûmatı ... mektedir:

B. Arita ve Craigie ar[asında] dün elde edilen prensip an[laşma]sı, İngilterenin aşağıdaki J[apon] taleplerini kabul etmesi ... ne vukua gelmiştir:

1 — İngiltere, Çinde ... mevcut fiilî vaziyeti tanı[mış]dır.

2 — İngiltere, Çinde Japo[n or]dusunun mevcudiyetine ... nacak veyahut Çinde sükû[n ve] nizamı ihlâl edebilecek ... ketlerde bulunmamayı taa[hhüt] eylemektedir.

3 — İngiltere, Çindeki İn[giliz] makamlarına bu tarzda tal[imat] gönderecektir.

Diğer taraftan Tokyoda ... ran yabancı müşahitlere ... İngiltere, Japon taleplerini ... ponyanın Çindeki İngiliz ... faatlerini tanımakta devam ... deceği hakkında verdiği ... teminata mukabil kabul ... miştir.

İyi haber alan İngiliz ma[hfil]leri ise İngiliz hattı hareke[tinin] ... bitaraflık vazifelerinin ve Ja... yanın "fiilî muharip taraf" ... larının tanınması olarak ... etmektedir.

İstanbul Levazım Âmirliğinden verilen: Haricî Askerî Kıtaatı İlânları

Hozat için 120,000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Tahmin bedeli 24.000 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki askerî satın alma komisyonunda görülebilir. Eksiltme 28—7—939 cuma günü saat 10,30 da Elâzığda askerî satın alma komisyonunda kapalı zarf usulile olacaktır. İlk teminatı 1800 liradır. Teklif mektupları 28—7—939 cuma günü saat 9.30 za kadar Elâzığdaki askerî satın alma komisyonu reisliğine verilmiş olacaktır. (94) (5004)

* * *

Siirtteki birliklerin ihtiyacı için 18000 kilo sade yağı 26 Temmuz 939 çarşamba günü saat 11 de kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen bedeli 15300 lira ilk teminatı 1147 lira 50 kuruştur. Saat ona kadar teklif mektuplarını Siirt Tümen satın alma Ko. na verilmesi.

***

Siirtteki birliklerin ihtiyacı için 95000 kilo sığır eti veya keçi veya koyun eti 27 Temmuz 939 Perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Alınacak sığı veya keçi veya koyun etlerinden hangisine teklif edilen fiattan aşağı olursa ihale ona yapılacaktır. Sığır etinin muhammen bedeli 20900. Keçi etinin 22800, koyun etinin 28500 lira ilk teminatı sığır eti. nin 1567 lira 50 kuruş, keçi etinin 1710 lira, koyunun 2137 lira 50 kuruştur. Şartnameyi görmek isteyenler iş saatlerinde her gün ve eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerindeki belgelerle birlikte saat 10 a kadar teklif mektuplarını Siirt Tüm satın alma Ko. na vermeleri. (95) (5005)

***

Bursa garnizonu için 460,000 kilo ve Mudanya garnizonu için 54,000 kilo ki ceman 514,000 kilo kuru ot Bursa Tümen satın alma Ko. da 31—7—939 Pazartesi günü saat 11 de kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Garnizonlar ayrı ayrı ve toptan ihale edilebilir. Bursa garnizonu için ilk teminat 1208 lira ve Mudanya garnizonunun ilk teminatı 142 liradır. Ve hepsinin ilk teminat yekûnu 1350 liradır. Evsaf ve şeraiti İstanbul ve Ankara Lv. âmirlikleri satın alma Ko. ları ve Bursa tümen satın alma Ko. da her gün görebilirler. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar kanunî şekildeki mektuplarını Ko. na vermiş olmaları.

***

Bursa garnizonu için 50,000 kilo koyun eti 29—7—939 cumartesi günü saat 11 de Bursa Tümen satın alma Ko. da kapalı zarfla satın alınacaktır. İlk teminatı 1688 liradır. Evsaf ve şeraiti İstanbul ve Ankara Lv. âmirlikleri satın alma Ko. da ve Bursa Tümen satın alma Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar kanunî şekildeki mektuplarını Ko. na vermiş olmaları. (97) (5006)

* * *

Elâzığ merkezi için 200,000 kilo sığır eti satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 36000 liradır. Şartnamesi Elâzığdaki satın alma Ko. görülebilecektir. Eksiltmesi 28—7—939 cuma günü saat 10 da Elâzığda As. satın alma Ko. da kapalı zarf usulile olacaktır. İlk teminatı 2700 liradır. Teklif mektupları 28—7—939 cuma günü saat 9 za kadar satın alma Ko. Reisliğine verilmiş olacaktır. (96) (5007)

***

Denizlideki kıtaatın ihtiyacı olan 84 ton sığır eti ve 391 ton kuru ot kapalı zarfla 28—7—939 cuma günü saat 11,30 da Isparta As. satın alma komisyonunda alınacaktır. Sığır etinin ilk teminatı 1260 lira, 391 ton kuru otun 1173 liradır. İsteklilerin teklif mketuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ispartada Tüm satmalma komisyonuna vermeleri. (118) (5144)

***

Bandırma birliklerinin ihtiyacı olan 80 ton sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin edilen bedeli 20,000 lira. İlk teminatı 1500 liradır. İhale 8—8—939 salı günü saat 17 de Balıkesir Kor satın alma Ko. binasında yapılacaktır. Evsaf ve şeraiti her gün "İstanbulda ve Ankarada M. M. V. levazım âmirlikleri ve Balıkesir Kor satınalma komisyonlarında,, görülebilir. Taliplerin belli belgeler ve ilk teminatlarını havi teklif mektuplarını ihale saatinden en geç bir saat evveline kadar Ko. na makbuz mukabilinde teslim etmeleri. (145) (5317)

Bursa garnizonu için 26.000 kilo sade yağı 7—8—939 pazartesi günü saat 11 de Bursa Tümen satınalma Ko. da kapalı zarfla satmalmacaktır.

İlk teminatı 1950 liradır. Şartnamesi İstanbul ve Ankara levazım âmirlikleri satınalma Ko. da ve Bursa tümen satınalma Ko. da her gün görülebilir. İsteklilerin belli saatten bir saat evveline kadar kanunî şekildeki mektuplarını Ko. na vermeleri şarttır. (146) (5318)

***

530 ton yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 7—8—939 pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. Umum tahmin tutarı 25970 lira olup ilk teminatı 1948 liradır. Şartnamesi her gün Komisyonada görülebilir. İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı vesikaları ve teminatı muvakkatelerile teklif mektuplarını ihale günü ihaleden bir saat evveline kadar İzmirde Bornovada askerî satmalma komisyonuna makbuz karşılığı vermeleri. (147) (5319)

* * *

Erzincan garnizonunun ihtiyacı için 720.000 kilo yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 52,920 lira, ilk teminatı 3896 liradır. Eksiltmesi 7—8—939 pazartesi günü saat 16 da Erzincanda Askerî Satmalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartname ve evsafı kolordunun tekmil garnizonlarında mevcuttur. Teklif mektupları eksiltme saatinden bir saat evvel Erzincanda Komisyon Başkanlığına verilmesi. (167) (5510)

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Krş.	% 7,5 temi. Lira Krş.	Eksiltme Şekli	Günü	Saati
Kazan sakızı	2000 Kgr.	2200 —	165 —	Açık ek.	28.VII.39	14
Terebantin esansı	490 „	186 20	13 96	Pazarlık	„	15
Nişasta kola	14000 „	2331 —	174 82	Açık ek.	„	15,30
Litapon	1220 „	274 50	20 58	Pazarlık	„	16
Bergamut esansı	1333 „ sif	12130 30	909 77	Ka. zarf	1.VIII.39	14
Metil alkol	1750 „ „	1513 75	113 68	A. eksiltme	„	15
Reçine	5490 „ „	453 47	34 01	„	„	15,30

I — Şartnameleri mucibince yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, mavakkat teminatları, eksiltme günleri ve saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme hizalarında yazılı günlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Kapalı zarf münakasasına iştirâk edecekler mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri diğer eksiltmelere girecekler % 7,5 güvenme paralarile yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (5090)

* * *

I — 3.VII.939 tarihinde teklif olunan fiatlar haddi lâyık görülmediğinden (1) adet sigara paket makinesi yeniden pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli sif (10.000) muvakkat teminatı (750) liradır.

III — Eksiltme 7.VIII.939 Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — Münakasaya iştirâk etmek isteyen firmalar fiatsız fennî tekliflerini münakasadan (7) gün evvel tetkik edilmek üzere tütün fabrikalar şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Eksiltmeye girecekler % 7,5 güvenme parasile birlikte pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (5327)

Tahammül edilmez sıcaklar

(Baştarafı ... de)

meselesini her halde halledecektik.

Tren Sirkeciye gelmişti. Beraber indik.

— Galiba, dedim, plâjdan geliyorsunuz..

Acı acı güldü:

— Nerede o günler, bir adam meşhur oldu mu, bir yerde eğlenemez.. Rahat edemez.

— O halde Yeşilköy tarafında oturuyorsunuz.

— Evet, Bakırköyünde.. Ama oturmaz olaydım..

— Neden.. Oraların havası iyi diyorlar..

— Havasına iyi diyorlar, fakat şu sivrisineğe ne diyorlar..

— Çok mu?..

— İstediğiniz kadar.. Müteahhitliğini yapabilirim.. Rahata teşne olanların rahatını bozmaya birebir. Rahat durmak istemiyen İtalyaya bir iki vapur dolusu gönderebiliriz..

Bu enteresan konuşmamız devam ederken fotoğrafı şöyle omuzuna asmış, dalgın dalgın yürüyen Foto Âliyi gördüm. Yavaşça yaklaştım.

— Tam zamanında gördüm. Hem günün mevzuu, hem tam arayıp bulamıyacağımız bir şişman.. Birkaç poz resmini al, dedim.

Meşhur avukat Bay Raminin sözlerinde mübalâga bulanlar bulunursa, resimlerine baksınlar..

NİYAZİ AHMET

BORSA

Ankara 22 -7-939

ÇEKLER

1	Sterlin (İngiliz)	5.93
100	Dolar (Amerika)	126.665
100	Fransız frankı	3.355
100	Liret (İtalya)	6.66
100	İsviçre frankı	28.5675
100	Filorin (Felemenk)	67.7625
100	Rayşmark (Alman)	50.835
100	Belga (Belçika)	21.52
100	Dirahmi (Yunan)	1.0825
100	Leva (Bulgar)	1.56
100	Çekoslovak kuronu	4.335
100	Pezeta (İspanya)	14.035
100	Ziloti (Lehistan)	23.8425
100	Pengö (Macar)	24.7075
100	Ley (Rumen)	0.905
100	Dinar (Yugoslav)	2.8925
100	İsveç Kuronu	30.555
100	Ruble (Sovyet)	23.90

İstikrazlar

Ergani
Sivas - Erzurum III
Türk borcu I peşin

Ticaret ve Zahire Borsası

22 - 7 - 939

FİYATLAR

Buğday yumuşak 5.32 - 5.36; Buğday sert 5.20; Buğday kızılca 5.21 - 5.32; Çavdar 5.05; Arpa siyah 3.32,5; Keten tohumu 9.30; Pamuk 49 kuruş.

GELEN

Buğday 169; Arpa 51; Tiftik 32; Un 114; Mısır 54; Yapak 47; Keten tohumu 12; Zeytin yağı 99; Çavdar 15; Pamuk 8 ton.

GİDEN

Tiftik 33 ton.

Minimini yavrunuzun sıhhatini düşününüz. Onlara çocuk arabalarının kraliçesi olan ve en iyi imal edilmiş, en fazla tekemmül ettirilmiş, en sıhhî arabayı alınız. Yeni gelen 1939 modelinin 50 den fazla çeşidi vardır. Her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla yalnız

Baker mağazalarında

bulabilirsiniz.

Dr. Necaettin Atasagun

Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Ap. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. *(Telefon: 23953)*

Umum neşriyatı idare eden:
HAKKI TARIK US
SAHİBİ : *ASIM US*
Basıldığı yer: VAKIT Matbaası

Karamazof Kardeşler

Yazan: **Dostoyevski**

Çeviren: Hakkı Süha Gezgin 242

... dünyadaki her varlık neden böyle ... bilmem ki?...

İvan, bunları söyledi ve sonra bir rüya dalgınlığı içinde salonu dolduranları ağır ağır seyre başladı. Şaşkınlık son derecesine varmıştı. Aliyoşa yerinden fırlamış, ona doğru koşuyordu. Fakat mübaşir daha evvel yetişip onu kolundan tuttu.

Hasta, mübaşire bakarak:

— Ne var? Ne oluyor?.

Dedi ve hemen omuzlarından yakalayarak yere devirdi. Muhafızlar üşüşerek sürüklemeğe başladılar. İvan, vahşi bir hayvan gibi uluyor, böğürüyordu.

Salon karmakarışık bir hale gelmişti. Olanları sıra ile anlatmıyacağım. Yalnız ortalık durulunca, mübaşir, reise o vakte kadar şahidin hiç bir aykırı harekette bulunmadığını, sakin olduğunu, hafif rahatsızlığından ötürü doktor getirildiğini ve ehemmiyetli bir şey söylemediğini anlattı. Mübaşirin dediklerine bakılırsa böyle bir buhranı akla getirmek için hiç bir sebep yokmuş.

Şahidin kendisi de ifadesinin alınması için direnip duruyordu. Fakat bu hâdisenin heyecanı daha yatışmadan, bu sefer de Katerin İvanovna bir sinir buhranına tutulup ağlamağa, çırpınmağa başladı. Kendisini götürmek istiyenleri dinlemiyor, birteviye salonda kalmak istiyordu.

Ansızın reise bağırdı:

— Daha söyliyecek bir şeyim var... Alın şu kâğıdı, çabuk okuyun. Bu mektup — parmağiyle Mityayı göstererek — şu canavarındır. Babasını öldüren hakikî katil budur işte.. Öteki hasta... Zavallı bir sinir hastasıdır. Bakmayın siz ona... Üç gündenberi humma ateşleri içinde yanıyor.

Mübaşir, kâğıdı alıp reise götürdü. Katerin de iskemlesine yığıldı. Dışarı çıkarırlar korkusiyle, mendilini ağzına tıkayor, iniltileriyle hıçkırıklarını boğmağa, gürültü etmemeğe çalışıyordu.

"Katerin" in reise verdiği kâğıt, Dimitrinin merkez meyhanesinde zilzurna sarhoşken karaladığı mektuptu. Hani İvanın reddi imkânsız cinayet delili saydığı mektup yok mu.. İşte o..

Korkulan olmuştu. Eğer bu mektup ortaya çıkmasaydı, Mitya, belki beraet edecek ve hele muhakkak surette cezası bu kadar ağır olmıyacaktı. İş, arapsaçına döndüğü için, mahkemeyi sıra ile ve bütün teferruatı içinde takip etmek imkânı kalmamıştı. Şimdi hâdiseyi bulanık bir oğultu arkasından hatırlıyor gibiyim.

Reis, bu yeni vesikayı hâkimlere ve jüri heyetine gösterdi. Sonra Katerine:

— Kendinize geldiniz mi?

Diye sordu. Genç kız, atılır gibi:

— Evet efendim, iyiyim, dedi; bütün suallerinize cevap verebilirim.

Katerinanın telâşı, kendisini dinlemezler korkusundandı.

Bu mektubu ne gibi şartlar içinde aldığını öğrenmek istediler.

Katerin, nefes nefes:

— Bu mektubu, cinayetin olduğu gece aldım. Dedi! Meyhanede ve bir hesap kâğıdı üzerine yazılmıştır. Bakın isterseniz... Şu.... mahlûka tutulmuştu. Benden nefret ediyordu. Evet bu aşağılığı irtikâp etmişti. Nefretinin bir başka sebebi de, bana üç bin ruble borçlu olmasıydı. Bir taraftan bana karşı hiyaneti, bir yandan da şu borç onu utandırıyordu. Beni iyi dinlemenizi rica ederim. Babasını öldürmeden üç hafta önce bir sabah bize gelmişti. Paraya çok ihtiyacı olduğunu ve bu ihtiyacın da sevdiğini alıp götürmekten doğduğunu biliyordum.

Bütün bunları biliyordum. Hiyanetinden, beni terkedeceğinden haberim vardı. Böyle olduğu halde ona aradığı parayı kendi elimle vermekten çekinmedim. Moskovadaki akrabama yollaması ise, bir bahaneden ibaretti.

Verirken, onun gözlerinin içine bakarak:

— Ama acelesi yok. İstersen bir ay sonra da gönderebilirsin!

Demiştim. Bunun:

— Bana hiyanet ederek yeni sevgilinle kaçmak için, sana para lâzım. Bak kendi elimle bunu veriyorum. Cesaretin varsa al işte.

Demek olduğunu nasıl anlamadığına şaşmıştım. Onu utandırmak, pişman etmek istiyordum. Fakat hiç tınmadı bile. Parayı aldı ve o mahlûkla bir gecede harvurup harman savurdu. Ama sizi temin ederim, ki o, benim her şeyi sezdiğimi, kendisini denemek için bu parayı verdiğimi, bu dereceye kadar alçalıp alçalamıyacağını görmek maksadiyle bu tecrübeye giriştiğimi anlamıştı. Evet bütün içimden geçenleri gözgöze geldiğimiz vakit, okumuştu. Böyle olduğu halde de yine parayı alıp gitti.

Mitya:

— Doğru söylüyorsun Katya, fikrini daha o vakit anlamış ve buna rağmen parayı almıştım. Herkes benden iğrensin! Bunu hak ettim ben.

Diye bağırdı.

Reis çıkıştı:

— Efendi! Eğer bir söz daha söylersen, seni dışarı attırırım ha!

Katerin devam etti:

— Bu para onu müthiş surette âzaba sokmuştu. Geri vermek istiyor, fakat öteki kadınla gidebilmek için de onu elinde tutmak zorunda kalıyordu. Babasını işte bu sebeple öldürdü. Zarfın içindeki parayı aldı. Ama yine borcunu vermeden, ötekiyle birlikte Makroiye, şu yakalandığı köye kaçtı.

Çaldığı paralarla bir kere daha aynı yerde keyif etti, şuna buna ziyafetler çekti.

Cinayetten bir akşam evvel de oturup bu mektubu yazdı. Hiddetle içmiş, sarhoşlukla yazmıştı. Daha ilk satırlarda bunu anlamıştım. Eğer tabii halde olsaydı, bunu yazmaz, böyle bir vesikayı benim elime vermezdi. Kimseye göstermiyeceğime, onu ele vermiyeceğime inansa bile... Onu intikam hırsiyle mahvedeceğimi biliyordu. Okuyunuz, rica ederim okuyunuz şu mektubu.. Her şeyi nasıl evvelden tasarladığını göreceksiniz. Cinayeti nasıl işliyeceğini zarflı paranın nerede saklı olduğunu. falan... Hepsini bir bir söylüyor. Hele içindeki: "İvan gider gitmez onu öldüreceğim!,, cümlesine dikkatinizi çekerim. Cinayetin tasarlanmış bir ...

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

BİR ELEKTRİK MÜHENDİSİ
ile Bir Eczacı Aranıyor

Şarkî Anadolunun tren güzergâhında büyük ve mühim bir sanayi müessesesi için ibate, tenvir ve teshin müesseseye ait olmak üzere, pratiği fazla bir ELEKTRİK MÜHENDİSİ ile DİPLOMALI BİR ECZACIYA ihtiyaç vardır.

Taliplerin diploma suretlerile bonservis ve tercümei hallerinin isteyecekleri asgarî ücret miktarını üçer nüsha fotoğraflarile birlikte İstanbul Galata Posta kutusu No. 1008 e (E. B.) işaretile göndermeleri ilân olunur.

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimize 939 yılı zarfında talebe kayıt ve kabulü şeraiti:

1 — Mektebin tahsil müddeti lise ve yüksek sınıflı olmak üzere 6 senedir. Yatılı ve parasızdır. Gayesi ticaret gemilerimize kaptan ve makinist ve deniz mesleği için fen adamı yetiştirmektedir.

Mektebe kabul olunan talebenin giyimi, yiyimi ve sair hususatı mektep tarafından temin edilir.

2 — Mektebin bu sene hem lise ve hem de yüksek sınıfına talebe alınacaktır.

A — Lise sınıfına alınacak talebelerin orta mektebi bitirmiş ve yaşları on beşten küçük 19 dan büyük olmamaları şarttır.

B — Yüksek sınıfa alınacak talebelerin de lise mezunu olmaları lâzımdır.

3 — Yazılmak için pazrtesi, çarşamba ve cuma günleri mektebe müracaat edilmelidir.

4 — İsteklilerin mektep müdürlüğüne karşı yazacakları istidalarına aşağıdaki vesikaları rapteylemeleri lâzımdır.

A — Hüviyet cüzdanı,

B — Aşı kâğıdı,

C — Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi veyahut bunların musaddak suretleri,

D — Polisçe tasdik edilmiş iyi hal kâğıdı.

E — Velilerinin izahlı adresleri, ve tatbik imzaları.

F — Altı adet kartonsuz fotoğrafları (9 X 6 ebadında).

5 — Yazılma işi 26 Ağustos 939 cumartesi gününe kadardır. Kayıt olanların 28 Ağustos 939 pazartesi günü sıhhî muayeneleri için sabah saat 8 de mektepte bulunmaları lâzımdır.

6 — Fazla tafsilât için Ortaköyde mektep müdürlüğüne müracaat olunmalıdır.

İstanbuldan gayri mahallerden yapılacak müracatalara matbu mektebe duhul bilgisinden gönderilir. Müracaat için posta pulu gönderilmesi lâzımdır. (5272)

Deniz Levazım âmirliği ilânları

Tahmin edilen bedeli (17.181) lira (50) kuruş olan (35.000) metre patiska, 29 temmuz 939 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı (1288) lira (62) kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (5055)

***

1 — Tahmin edilen bedeli "12353" lira "55" kuruş olan "5500" kilo Vaketa, 25 Temmuz 939 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı "926" lira "52" kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (5030)

Yeni radyo mevsiminin yaklaşması hasebiyle Beyoğlunda

B A K E R

mağazaları müdüriyeti, bütün 1939 senesi

ZENITH RADYOLARI

Stoku üzerinde tenzilât icrasına karar vermiştir. Stokun tükenmesinden evvel istifade ediniz.

Kütahya Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Günan mahallesinden Rahim oğlu Hasan karısı Fatma so yarı ile Feyzullah Gedik ve ölü Mustafa varislerinin müştereken mutasarrıf oldukları Meediye mahallesinde Kareşli sokağında 216 metre murabbaında bahçe ve müştemilâtı saireyi havi 400 lira kıymetli bir hane ile Göldibi namı diğer Kapıyeri Saçaklı mevkiinde ve 3600 metre murabbaında 100 lira muhammen kıymetli bir parça tarla kabili kısmet olmadığından satılarak şuyuun izalesine dair verilen karara binaen 5 - 9 - 939 gün saat 14 de mahkeme kaleminde açık artırma suretiyle satılacaktır.

Artırma şartnamesi 30 - 7 - 939 dan itibaren açıktır. Almak isteyenler % on nisbetinde teminat vermeğe mecburdur. Muayyen günde usulen nidadan sonra en ziyade artıranın üzerinde bırakılır. Müşteri bir hafta içinde parayı vermezse ihale bozularak on beş gün müddetle yeniden müzayedeye konulur. Bu ikinci artırmada en çok artıranın üzerine ihale olunur. İki ihale arasındaki fark ve faiz önce alandan tahsil edilir. İşbu gayri menkullerin ihalesine kadar birikmiş vergi, belediye, evkaf borçlariyle, tellâliyesi alana aittir. Müşteri şartnamelerinde yazılı şeraiti tamamen kabul ve bilitiraz hakkını şimdiden iskat etmiş sayılır. Fazla malûmat edinmek isteyenler mahkeme kaleminde 5-939 dosyada mevcut şartnameleri okuyabilirler. (29742)

HAS
TIRAŞ BIÇAĞ
En mükemmel ve e
traş bıçağıdır, bir
25 defa traş ede
10 adedi 15 kur

HASA
Tıraş Bıçağ
Bir adedi huzur ve r
100 defa traş ede
10 adedi 35 kuru

Paslanmaz Has
TIRAŞ BIÇAĞ
Dünyada mevctu t
çaklarının en kesk
en mükemmelidir.
lerce suda ve sabu
de kalsa katiye
paslanmaz.
10 adedi 50 kur

Israr ile Has, H
ve Paslanm
markasını isteyi

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan

721,000 kilo tutuşturma odunu alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 2—8—939 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede âmirlik satın alma Ko. da yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 6849 lira 50 kuruş ilk teminatı 513 lira 71 kuruştur. Şartnamesi Ko. da görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko. na gelmeleri. (83) (5315)

***

Kilo	
14,200	Benzin
277	Valvalin
1,181	Vakum
592	Gres
172	Sarı gaz

Askerî okullar için alınacak yukarda yazılı benzin ve yağlar 28—7—939 cuma günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 4191 lira 59 kuruş katî teminatı 628 lira 74 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. Benzin ve yağlar ayrı ayrı bayilerden alınabilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. "92,, (5507)

* * *

Pangaltıda Yedek Subay okulunda mevcut 63 kalem kaput ceket, pantolon, fotin vesair eşya 28—7—939 cuma günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli [illegible] ra 70 kuruş katî teminatı 384 lira 45 kuruştur. Taliplerin [illegible] lem eşyanın mahallinde görüldüğüne dair okuldan vesika[illegible] ları şarttır. İsteklilerin vesaikle belli saatte komisyona [illegible] leri. (80) (5312)

***

Pangaltıda Yedek Subay okulunda mevcut eskiye [illegible] 1,110 çift kundura ve 5 çift terlik 28—7—939 cuma günü [illegible] de Tophanede İstanbul levazım âmirliği satınalma komisyo[illegible] da pazarlıkla satılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 276 lira [illegible] teminatı 41 lira 40 kuruştur. Taliplerin fotinleri mahallinde [illegible] düklerine dair okuldan vesika almaları şarttır. İsteklilerin [illegible] len vesaikle belli saatte komisyona gelmeleri. (81) (5313)

VAKIT KİTABEVİ

Dün ve yarın tercüme kü[illegible]ya[illegible]

11 - 30 Kitaplık üçüncü seri

Numara		Kuruş
21	Hükümdar millet	50
22	Yeni ilmî zihniyet	75
23	Mevcudu kalmadı	. .
24	Günün iktisadî işleri	60
25	Cumhuriyet	50
26	Tercümenin rolü	100
27	Değişişler	75
28	Laokon	30
29	Kapitalizm buhranı	
30	Slambo	

Bu serinin fiatı 6.[illegible] Hepsini alanlara % 20 [illegible] yapılır. Kalan 4.92 kuru[illegible] kuruşu peşin alınarak [illegible] si ayda birer lira ödenmek [illegible] üç taksite bağlanır.

eseri olduğu bence muhakkak.

Katerinanın bu uğursuz mektubun her cümlesini ayrı ayrı tetkik ettiği görülüyordu.

—Ayrıkiken aslâ bunu yazmazdı!

Diye, hırçın hırçın söylendi. Kendinden geçmiş bir halde idi. Bir ay önce bu mektup için:

— Bunu hâkimlere göstermek lâzım mı acaba?

Diye sormuştu. Şimdi artık bütün dönüp yollarını kendi kapamış, ricat gemilerini yakmıştı.

İşte tam bu sırada zabıt kâtibi mektubu okudu ve herkesin üzerinde ezici bir tesir uyandırdı.

Mektubun okunması bittikten sonra, reis Mityaya:

— Bunu siz mi yazdınız? Kabul ediyor musunuz?

Diye sordu. Delikanlı:

— Evet evet, dedi; ben yazdım. Hem Katya doğru söyleyor. Eğer sarhoş olmasaydım, göndermezdim bu musibeti... "Sonra Katerinaya dönerek,, sen de bilirsin, ki biz, birçok sebeplerle birbirimizden nefret ediyorduk. Fakat ben, kinime rağmen seni sevdiğim halde, sen beni sevmiyordun.

Mukabelesinde bulundu. Sonra ellerini avuçları içinde ezerek tekrar yerine düştü.

Hem müddeiumumî, hem avukat, Katerinaya:

— Şimdiye kadar sakladığınız bu mektubu, şimdi neden, nasıl bir ruh ve iman değişmesiyle ortaya çıkardınız?

Diye sordular.

— Evet, biraz evvel yemin ettiğim halde vicdanımı susturarak bu mektubu saklamıştım... Benden nefret ettiği için onu kurtarmak istiyordum. Evet benden nefret ettiği için... Bu tiksinme, tâ şu parayı aldığım gün, yerlere kadar eğilen selâmımdanberi onun kalbinde yer tutmuştu. Daima içinde bu kin yaşadı. Daha ilk dakikada bunu sezmiştim. Fakat o zaman aldandığımı sanıp avundum.

Gözlerinin içinde kaç kere:

— Ha, unutma, ki sen kendi ayağınla benim bekâr evime gelmiştin.

Cümlesini okumuşumdur.

Oraya niçi ngittiğimi hiç bir zaman anlayamadı. Onun aklı ancak aşağılık ve pis şeylere erer.

Sözünün burasında Katya heyecandan taşıp köpürerek:

— O, herkesi kendi gibi sanır!

Diye haykırdı. Sonra:

— Benimle evlenmek isteyişi de sırf konduğum mirastan ötürüdür. Başka hiç bir sebep yok... Bu şüphe aslâ içimden çıkmadı. Vahşinin biridir o... Bütün ömrümce onun karşısında utançla titreyeceğimi ve beni kendisinden aşağı görmek hakkını elinde tutacağını biliyordu. İşte benimle evlenmek isteyişinin asıl sebebi... Hakikat budur efendiler.. Ben, ona sonsuz bir sevgi, derin bir bağlanışla geçmişi unütturmağa, hattâ hiyanetini bile affetmeğe katlandım. Fakat bunu o, anlamadı. Zaten o neyi anlar ki?.. Canavardır o. Mektubu aldığım akşamın sabahında, ben, her şeyi affetmeğe hazırdım. Hattâ hiyanetini bile.

Reisle müddeiumumî, ellerinden geldiği kadar genç kızı yatıştırmağa çalıştılar. Bana öyle geliyor, ki onlar bile, böyle bir coşkunluk içinde şahidin ağzından söz kapmağı ayıp sayıyorlardı.

İkide birde:

— Evet, teessürünüzün büyüklüğünü anlıyoruz...

— Tahmin ederiz ki çok üzülmüşsünüzdür!

Diyorlar. ama, yine sinir nöbetine tutulmuş, ne dediğini bilmez, perişan bir kadının sözlerini de dinlemekten geri kalmıyorlardı.

Katerin, bundan sonra, şaşılacak bir muhakeme kabiliyetiyle şu son iki ay içinde "İvan,, ın canavar kardeşini kurtarmak uğrunda çektiği ıztırabı tasvir etti ve zavallı gencin bu yüzden delirdiğini bildirdi:

— İtirafla suçun ağırlığını gidermek ve kardeşini mazur göstermek için, kendisinin de babasını sevmediğini ve belki de ölümünü istediğini söylüyordu.

Münevver bir vicdanı vardı. Bütün ıztırap ve işkence oradan geliyordu. Benden gizli hiç bir şeyi yoktu. Her akşam bize gelirdi. Yer yüzünde biricik dostu olmakla öğünürdüm. "Katerin bunu söylerken, sesine azamet gelmiş ve gözleri tutuşmuştu,, Smerdiyakova iki kere gitmişti. Oradan döndüğü bir gün bana:

— Eğer babamı kardeşim Dimitri değil de, söylendiği gibi, şayet Smerdiyakov öldürdü ise, ben de katil kadar suçluyum. Çünkü uşak benim rahmetliyi sevmediğimi ve ölmesini istediğimi biliyordu.

Dedi. Halinde öyle derin bir yeis ve perişanlık vardı, ki içim parçalandı. İşte o vakit, size verdiğim mektubu ona da gösterdim. Okudu ve cinayeti kardeşinin işlediğine inandı. Bu inanış, onu harap etti. Kendi öz kardeşinin, babasını öldürebileceğini aklı almıyor, bu acı gerçek, onu berbat ediyordu. Bir haftadanberi, işte bu yüzden hastalanmıştır. Son günlerde, çileden çıkmak üzere olduğunu gösteren alâmetler belirdi. Moskovadan getirttiğim mütehassıs doktor, onu muayene ettikten sonra:

— Humma başlamak üzeredir, dikkat!

Demişti. Yollarda sayıkladığını görüp işitenler vardı. İşte bütün bunlar o canavarın yüzündendir. Dün gece de Smerdiyakovun ölümünü haber aldı. Bu son darbeye artık tahammül edemedi. Her şeyinin sebebi bu canavardır, hep onu kurtarmak uğrunda bu hale geldi.

Şüphesiz, ki böyle şeyleri [illegible] hayatlarında ancak bir kere, o [illegible] ğacına çekileceği zamanlarda söy[illegible] lirler. Fakat Katerinin yaratılış[illegible] ancak böylesi yaraşırdı. Vaktiy[illegible] babasını kurtarmak için genç [illegible] kın bir bekârın evine koşmuştu. [illegible] evvel de gururunu, genç kızlık, [illegible] lik şerefini çiğniyerek Mityanın [illegible] ne hareketini herkesin huzurunda [illegible] latmış ve kendisiyle delikanlı arasında büyüklük mesafesini ortaya koy[illegible] tu. Bütün bu fedakârlıkların [illegible] Dimitrinin omuzlarına yüklenen [illegible] keti hafifletmek, hâkimlere karşı [illegible] damın ne yüksek bir vicdanı bulun[illegible] ğunu isbat etmikti.

Şimdi de bir başkası için, [illegible] bütün varlığını kurban ediyordu. [illegible] de ancak şimdi, o "bir başkası[illegible] kendisi için ne kadar kıymetli bir [illegible] lık olduğunu ilk defa anlamıştı.

Evet kendini kurban ediyordu. Çünkü İvanın hâkimlere söylediği şeyler onu mahvettiğini ve Dimitri yerine [illegible] nun mahkûm olacağını sanıp [illegible] mişti.

Acaba, Katerin, Dimitrinin [illegible] sinden nefret ettiğini söylerken, [illegible] delikanlıyı batırmak için mi böyle [illegible] nuşmuştu? Hayır, Katerin, Mityanın [illegible] yerlere kadar eğilerek parayı alan [illegible]

(Devamı var)